

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 18.

bb 1. megkezdtek a tanácsok a jövő évi költségvetés összeállítását

i hi/tm/m/zs

1963. október 18.

a kerületi tanácsok megkezdtek az 1964. évi gazdálkodási program összeállítását. a jövő évi költségvetések előirányzatait a népgazdaság érdekei, a lakosság szükségletei, s a takarékos gazdálkodás követelményei szabják meg. ujdonság, hogy a pénzügyminisztérium intézkedésére az ingatlan-karbantartási normák átlagosan 25-30 százalékkal emelkednek. a tanácsok hatáskörébe tartozó intézmények tehát - a nagyobb összeg birtokában - több gondot fordíthatnak a kezelésükben lévő épületek rendbentartására, állagának megóvására.

ujpesten a jövő évben több tízmillió forintot használnak fel egészségügyi célokra, s néhány jelentős felújítási feladat is szerepel az előirányzatok között. így például korszerűsítik a városi kórház, az árpád kórház, és a károlyi kórház egy-egy részlegét. az oktatási célokra rendelkezésre álló pénzből a tanév során többek között 1,750 gyermek napköziotthoni ellátását, a nyári szünetben pedig 600 gyermek gondozását biztosítják.

a 16. kerületi tanács költségvetésében tetemes összeget irányoz elő a közszolgáltatások javítására. a lakosság javaslatainak alapján a vízcsőhálózatot a tervek szerint mintegy 5000 méter hosszúságban bővítik. a hálózatfejlesztést könnyíti, hogy az érdekelt lakók máris nagy értékű társadalmi munkát ajánlottak fel. a közlekedés javítását szolgálják az autóbusz-vonalak meghosszabbítását megelőző utépitések és a kerepesi uton ugynevezett terelő utszakaszok kialakítása.

/folyt.köv./

-1-

me

bb 1. /megkezdték ... 1. folyt./ m

a 17. kerületben szintén a vízhálózat fejlesztése az egyik legsürgetőbb feladat. rákosligeten például jövőre víztárolót építenek, s egy kilométer hosszúságban gerincvezetéknek raknak le. a kerület északi részén újabb kutakkal enyhítik a vízellátási gondokat.

a költségvetési javaslatokat a következő hetekben minden kerületben tanácsülésein vitatják meg, majd a felsőbb szervek elé terjesztik jóváhagyásra. /mti/

bb 2. befejezték „a hosszútávfutó magányossága„ című angol, és „a benzinkut hercegnője„ című szovjet film szinkronizálását

i s/gk/m/fm

1963. október 18.

a napokban a panonia filmstúdióban befejezték „a benzinkut hercegnője„ című szovjet vígjáték szinkronizálását. a magyar szinkronszereplők: domján edit, szabó gyula, bessenyei ferenc, láng józsef és kaló flórián. a munkálatokat moldoványi józsef rendező vezette, a magyar szöveget szalóky józsef írta. elkészült vass jános rendező vezetésével „a hosszútávfutó magányossága„ című angol film magyarul beszélő változata. alan sillitoe fiatal angol író kisregényéből tony richardson rendező készített filmet. tony richardson a magyar közönség az „egy csepp méz„ című film alkotójaként ismerte meg. „a hosszútávfutó magányossága„ című film egy javítóintézetbe zárt fiatal ember történetéről szól. az érdekes társadalmi dráma főszerepét tom courtenay játssza, akit ezért a szerepéért az idei mar del plata-i nemzetközi filmfesztiválon a legjobb férfialakítás díjával tüntettek ki. hangját koncz gábor tolmácsolja. a magyar szöveget kálmán éva írta.

mindkét filmet hamarosan bemutatják filmszínházaink. /mti/

bb 3. bővítik és színesítik a televízió ifjúsági és gyermekműsorait

i s/gk/m/fm

1963. október 18.

a magyar televízió ifjúsági- és a gyermekműsorai a jövőben még színesebbek és érdekesebbek lesznek. felfrissítik a már kedvelt sorozatokat, így például a „száz kérdés - száz felelet„, a „zenekedvelő gyerekek klubja„ című adásokat.

/folyt.köv./

-2-

bb 3. /bővítik ... 1. folyt./ m

folytatják a „kukkantó„ című műsort, amelynek egyik érdekessége a szilveszteri különszám. ez az adás az év végével, a szilveszterrel kapcsolatos hiedelmek és szokások eredetével, történetével foglalkozik.

több új sorozatot indítottak, illetve indítanak az iskolások számára. „szóval, tollal„ címmel havonta egyszer lőrincze lajos nyelvművelési tanácsokat ad az ifjúságnak. a „műsorkalauz„ a szabadidő helyes felhasználásához nyújt majd útmutatást. az „uttörő expedíció a jövőbe„ című sorozat az uttörő szövetség népszerű nyomolvasó mozgalmához kapcsolódik.

az iskolás és az uttörő korosztály számára is több érdekes műsort sugároznak: a „jókai hősei a nagyvilágban„ című irodalmi vetélkedőt, az uttörő híradót és a havonta jelentkező „palletát„. ebben a negyedévben rendezik a sikeres nyári „tábor-tűz„ rejtvényt sorozat döntőjét is.

az ifjúsági műsorok közül érdekesnek ígérkezik az újra meginduló „nyílt tárgyalás„ című sorozat. ebben a negyedévben a fiatal diplomások helyzetéről a televízió képernyőjén vitatkoznak majd az érdekeltek. folytatják a népszerű „ifjúsági filmklub„ vitáit is. a következő hetekben két alkalommal tánc- és illemtanítási műsort is sugároznak a serdülőkorúaknak.

bizonyára örömmel fogadják majd a televízió legfiatalabb nézői a holland származású szovjet író, gabbe „mesterek városa„ című meséjéből készült tv-játékot, amelynek története a 16. században flandriában játszódik. a tv-játékot, amelyet kende mártá rendezett, karácsonykor mutatja be a magyar televízió. /mti/

bb 4. fővárosszerte folytatják a szellemi vetélkedők sorozatát

i di/hné/m/zs

1963. október 18.

az 1962-1963-as kulturális szemle üzemi, kerületi és budapesti versenyein 284 csapat 1420 tagja küzdött a helyezésekért, s az eseménysorozat több mint 11.000 nézőt vonzott. az indulók alapos tudásról, tájékozottságról tettek bizonyosságot, s versengésükön tanult a közönség is. ezért az őszi, téli, tavaszi hónapokban fővárosszerte folytatják az ismeretterjesztésnek ezt a formáját, s ezuttal is megrendezik az üzemi, iskolai és kerületi bajnokságokat. /mti/

-3-

bb 5. vikendházakba törtek be - pihenés közben fogták el a tet-
teseket

i bc/gg/m/zs

1963. október 18.

Karel János és Ondó Imre budapesti lakosok gyermekkoruk óta ismerték egymást, legutóbb együtt dolgoztak az Óbudai téglagyárban, s együtt hagyták el munkahelyüket is, nem vállaltak munkát. Csavarogtak és sorozatos bűncselekményeket követtek el. A 2. és a 3. kerületben vikendházakba törtek be, s onnan különféle értékeket: ruhaneműt, használati tárgyakat loptak. Erőszakkal behatoltak az erdőalja uton levő közért üzletbe is, s onnan nagymennyiségű árut vittek el. az élelmiszereket egy közeli, már előzőleg feltört vikendházba vitték, s ott elrejtették. A vikendházat azért is választották ki erre a célra, mert az épületen levő feliratból arról értesültek, hogy tulajdonosa hosszabb időre eltávozott. A tolvajok külön polcot készítettek az élelmiszereknek, az italos üvegeket pedig a padlásgerendára kötötték fel. elhatározták, hogy az így berendezett rejtékhelyet máskor is felkeresik. A betörés után két nappal megjelent a tulajdonos s a látottak alapján értesítette a rendőrséget. A két jóbarát másnap ismét elment a vikendházba: miután jól ettek, ittak, lepihentek. a kényelembe helyezkedett hivatlan látogatókat pihenés közben lepte meg a rendőrség s őrizetbe vette.

A 2.-11.-12. kerületi bíróság Ondó Imrét két évi és hat hónapi, Karel Jánost két évi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte őket, hogy az üzletnek okozott kárt, mintegy 3400 forintot térítsék meg. a bíróság döntése jogerős. /mti/

...-

bb 6. emlékkiállítás József Attila szülőházában - hírek a fő-
város életéből

i hi/gk/m/zs

1963. október 18.

A fővárosi tanács kereskedelmi osztálya közért-üzletházat létesít Óbudán a Bécsi ut és Köves ut sarkán, továbbá a Nádasi ut és a Monostori ut találkozásánál. A környék lakói mintegy 100 ezer forint értékű társadalmi munkával segítik az építkezést. A két üzletház előreláthatólag december végéig elkészül.

x x x

/folyt.köv./

-4-

bb 6. /emlékkiállítás ... 1. folyt./ m

A 9. kerület Gát utca 3. számú épületet, József Attila szülőházát, a tanács házkezelési igazgatóságának dolgozóinak nagyrészt társadalmi munkában - rendbehozták. A szoba-konyhas lakásban állandó jellegű emlékkiállítást rendeznek be.

x x x

Épületek padlózásánál gondot okoz a parkettahiány. ezért Kőbányán a fővárosi tanács támogatásával - korszerű gépet állítottak üzembe, amely műszakonként 200 négyzetméter parkettát készít. ez lesz majd az alapja annak az üzemnek, amely - a mostani, jórészt hazilagos parkettagyártás megszüntetésével - a többi kerületet is ellátja majd.

x x x

Az őszi-téli népművelési időnyben több mint száz zenei rendezvényt tartanak Újpesten. ismét megrendezik a hagyományos Kőrushangversenyt, a Ságvári művelődési otthon ismeretterjesztő koncertsorozatot indít, a Duna művelődési ház négy ifjúsági hangversenyt állított programjába. jelentős esemény lesz a kerületi tánc- és esztrádzzenekarok fesztiválja, valamint az újpesti népi zenekarok hangversenye is. /mti/

...-

bb 7. új csillagászati bemutató park létesül a Gellérthegyen - napelemek, napkóhó, hellográf, a napzajt közvetítő rádiótávcső az új létesítményben

i tz/gg/m/vg

1963. október 18.

Rövid idő kérdése, hogy feladatához és a fővároshoz méltó keretek között folytathassa működését a Tit Uránia bemutató csillagvizsgálója.

A régi Sánc utcai épületen kijavítják az augusztus 18-i orkán okozta rongálódásokat, 36 négyzetméterrel megnagyobbítják a teraszt, és kupolát építenek a régi, eddig fedetlen, 20 centiméteres távcső fölé. ez az épület lesz a jövőben az amatőr csillagászok „iskolája”, „székháza és munkahelye.

/folyt.köv./

-5-

bb 7. /uj csillagászati ... 1. folyt./ m

a közönség számára viszont új bemutató parkot terveznek. a régi épülettel szemközt réten, 2500 négyzetméteres telken kétemeletes kupolás épület felső szintjén új nagy, 40 centiméteres távcsövet állítanak fel, egy szinttel lejjebb pedig állandó kiállítást rendeznek be az intézet rendkívül értékes, műemléki-értékű védett csillagászati műszereiből. a parkban fel akarnak állítani egy napmegfigyelő műszert, „heliográfot”, is, valamint egy demonstrációs rádiótávcsövet, amellyel legalább a „napzajt”, - a nappól érkező rádiózörejeket - kívánják bemutatni. lesz a telepen nap-kemence, vagy nap-kohó is. a csillagvizsgáló egyik nagy, 90 centiméteres tükrének felhasználásával mutatják be, hogyan lehet rendkívül nehezen olvadó anyagokat is megolvasztani a gyújtópontban összegyűjtött napsugarakkal. a másik tükrrel viszont ugyanilyen módon gőzt fejlesztenek, amely egy kis gőzgépet hajt meg. ez egy kis áramfejlesztőt üzemeltet, az így termelt árammal működő villanymotor pedig apró munkagépmo-
dellekkel dolgoztat majd. a kertben kisméretű öntözőberendezést is létesítenek, amelyet szintén a nap energiája tart üzemben. találnak helyet a nap-energiát közvetlenül elektromos árammá átalakító napelemek számára is, azonkívül megépítenek egy kis szélerőművet, amely közvetve ugyan, de szintén a nappól eredő energiákat hasznosítja az ember számára.

az új bemutató park létesítésére az elvi engedélyt már megkapták, és megkezdődtek a tervezési, valamint az építkezés megkezdéséhez szükséges előkészítő, adminisztrációs munkálatok. /mti/

bb 8. vakolat nélküli kísérleti ház épül az újvidék téren

i sb/gk/m/vg

1963. október 18.

a 25-ös építőipari vállalat dolgozói a 14. kerületi újvidék téren 38 lakásos kísérleti házat építenek. sokféle új épületszerkezetet próbálnak ki ebben a négyemeletes házban. különösen érdekes újdonság, hogy nem kell vakolat az épülethez, mert nagyon sima felületű elemekből rakták össze a ház falait. ez a módszer meggyorsítja az építkezést, de nagyon jelentős az is, hogy lényegesen kevesebb víz kerül az épületbe, mintha vakolni kellene. az elkészült lakás szerkezeteiből tehát már nem párolog el annyi víz, amennyi kárt tehetne a lakásban, felpuositná a parkettát, vagy elgörbíthetné az ajtót, ablakot. jelentős újdonság az is, hogy a házat betonszekrények merevítik, s ez már nemcsak épületszerkezet, hanem egyúttal lakberendezési tárgy, vagyis beépített ruhásszekrény is. az új ház most került tető alá és előreláthatólag az év végére fejezik be a munkát a vállalat dolgozói. /mti/

-6-

bb 9. 950 „diplomát”, kaptak a nyáron kőröshegy külföldi vendégei

vid/tné/m/ki

1963. október 18.

a balaton déli partjára látogató külföldi vendégek kedvelt kirándulóhelye volt ezen a nyáron a kőröshegyi borkostoló, 200 éves „dézsmapince”, a hegyoldalba vájt pince, óriási hajlásai alatt a hajdani „dézma”, helyett a múlt századbeli, régi betyárcsárdákra emlékeztető hangulat és berendezés, pislogó gyertyafény fogadta a romantikára vágyó kirándulókat. a vendégek a „borkostoláson”, kívül a pince előtt lobogó „tábortüzeknél”, a szalonnasütésben is gyakorolhatták magukat, a festetlen, kecskelábu asztalok mellett pedig bugylibicskával, fatányéron fogyaszthatták a magyaros ételeket.

a jólsikerült kirándulások egyik „fénypontja”, minden alkalommal az ünnepélyes „diplomakiosztás”, volt. a külföldi vendégek az elmúlt nyáron 950 díszes kiállítású, hatalmas pecséttel ellátott „diplomát”, kaptak. ezek azt bizonyítják, hogy tulajdonosuk megtekintette a balaton nevezetességeit, nem sajnálta a fáradságot, felmászott a szőlőhegyre és jócskán felöntött a garatra a kőröshegy levéből.

a kőröshegyi termelősövetkezet a nagy népszerűség láttán már most megkezdte a kezelésében levő borkostoló rendbehozását. megjavítják a berendezést, s olyan boroshordókat helyeznek el, amelyek sajátságosan lehetnek majd csapra a szomszédos kirándulók. /mti/

-7-

bb 11. 8 000 vagon zöldségfélélet fogyasztott az év első 9 hónapjában a fővárosi lakosság - 230 vagon sárgarépa, 160 vagon gyökérzöldség a főváros téli „kamrájában,,

1 kz szb ie

1963. október 18.

az év első kilenc hónapjának adataiból érdekes, az év eleji aggodalmakra alaposan rácsafoló kép bontakozik ki a főváros zöldség-gyümölcsellátásáról. a szocialista - állami és szövetkezeti kereskedelem a jelentős szabadpiaci felhozatal mellett augusztus végéig mintegy 8 000 vagon zöldséget hozott forgalomba budapestben, tehát körülbelül 2 700 vagonnal többet, mint az előző év azonos időszakában. az egyik legkeresettebb cikkből, fejeskáposztából például júniusban 154 vagonnal vásárolt a főváros lakossága, 1962-ben viszont ugyanebben a hónapban csak 88 vagonnal került forgalomba. a következő hónapban - júliusban - már nagy, ugynevezett „futó,, cikk volt a zöldségpaprika is. a kereslet minden korábbi rekordot megdöntött: az előző év júliusában forgalomba hozott 31 vagonnyi helyett az idén júliusban több mint 220 vagonnal vásároltak ebből a vitamindús zöldségből. az árak kevés kivételtől eltekintve általában alatta maradtak az 1962 évinek. a lakosság olcsóbban jutott hozzá a korszerű táplálkozáshoz nélkülözhetetlen zöldségfélékhez. érdekes, konkrét összehasonlítási lehetőséget nyújt e tekintetben a már említett júliusi paprikafelhozatal, illetve forgalom. 1962 júliusában a paprikát 19.55 forintos átlagáron vásárolhatták a háziasszonyok, a paprika ez évi júliusi átlagára pedig mindössze 6.59 forint volt, tehát a körülbelül hétszer több paprikáért a lakosoknak aránytalanul kevesebbet, csak mintegy két és félszer annyit kellett kifizetniük, mint az előző évben.

gyümölcsből az év elejétől augusztus végéig csaknem 400 vagonnyival többet tett a szocialista kereskedelem a fővárosi lakosság „asztalára,, mint 1962 ugyanezen időszakában. rekordot „futott,, többek között a málna. földényében - júliusban - 39 vagonnal fogyasztottak el belőle budapestben. az előző év azonos hónapjában még csak 23 vagonra futotta az étvágy! egyes cikkekből, retek-ből, zöldséghagymából, zöldségsalátából, korai káposztából főző tökből, paradicsomból - túl is terítődött az asztal. a fogyasztás nem birt lépeést tartani a felhozattal; a kereskedelemnek igen komoly elhelyezési gondokkal kellett megküzdenie.

a jó termésből bőségesen tartalékolnak télire is. a főváros „kamrájában,, összesen 2 685 vagon zöldséget és gyümölcsöt tárolnak. fejeskáposztából a múlt évi 177 vagon helyett 255 vagonnal, sárgarépa-ból 219 vagon helyett 230 vagonnal, gyökérfélékből 78 vagon helyett 160 vagonnal.

/folyt.köv./

9.20/a

- 8 -

Rea

bb 11. /8 000 vagon zöldségfélélet... 1. folyt./- szb

bőségesen lesz vöröshagyma és a többi zöldségfélékből is 39 vagonnal növelték a téli készleteket. gyümölcsből a múlt évi alig több mint 900 vagon helyett az idén 1 200 vagonnal tárolnak 1964 január 1 utáni felhasználásra. burgonyából az elmúlt évben 4 000 vagonnyival is többet biztosítottak a főváros számára, s a bár szokatlanul hosszúra nyult tél miatt a korai burgonya kicsit megkésve „jelentkezett,, a piacon, a főváros lakossága képtelen volt ennyit elfogytani. az idén e tapasztalatot figyelembe vették, s 3 200 vagonra csökkentették a főváros téli burgonya „adagját,, /mti/

--

bb 12. afrikából kapott csimpánz-párt a veszprémi állatkert

vid j szb ie

1963. október 18.

veszprém immár idegenforgalmi nevezetességgé vált állatkertjében szinte minden héten gyarapodik a vadállomány. erdészek, vadászok és uttorócsapatok hoznak ide gyakran új állatokat. az állatkert baráti köre nemrégén bakonyi expedíciót is szervezett az állomány további gazdagítására. a minap kedves meglepetéssel szolgáltak a veszprémi állatkert vezetőinek: rózsavölgyi imre, a veszprém megyei vízművek igazgatója, aki négyhónapos hivatalos uton járt afrikában, fiatal csimpánz-párt hozott ajándékba. a csimpánz a hazai állatkertekben rendkívül ritka, értékes állatnak számít, mindössze 5 fajtisza példány van belőle Magyarországon. az afrikából hozott majompár értékét a szakemberek 30 000 forintra becsülik. /mti/

--

bb 13. virágzik az erdei eper

vid j szb ie

1963. október 18.

ritka természeti jelenség hívja fel magára a figyelmet a vas megyei velem községben. a festői szépségű őszi köntösbe öltözött domboldalakon virágzik és termést hoz az erdei eper. ilyen késői erdei eper-virágzásra a környék legidősebb emberei sem emlékeznek. /mti/

--

9.25/a

- 9 -

Rea

bb 11. 8 000 vagon zöldségféléket fogyasztott az év első 9 hónapjában a fővárosi lakosság - 230 vagon sárgarépa, 160 vagon gyökérzöldség a főváros téli „kamrájában”,

1 kz szb ie

1963. október 18.

az év első kilenc hónapjának adataiból érdekes, az év eleji aggodalmakra alaposan rácsafoló kép bontakozik ki a főváros zöldség-gyümölcsellátásáról. a szocialista - állami és szövetkezeti kereskedelem a jelentős szabadpiaci felhozatal mellett augusztus végéig mintegy 8 000 vagon zöldséget hozott forgalomba budapestben, tehát körülbelül 2 700 vagonnal többet, mint az előző év azonos időszakában. az egyik legkeresettebb cikkből, fejeskáposztából például júniusban 154 vagonnal vásárolt a fővárosi lakosság, 1962-ben viszont ugyanebben a hónapban csak 88 vagonnal került forgalomba. a következő hónapban - júliusban - már nagy, ugynevezett „futó”, cikk volt a zöldpaprika is. a kereslet minden korábbi rekordot megdöntött: az előző év júliusában forgalomba hozott 31 vagonnyi helyett az idén júliusban több mint 220 vagonnal vásároltak ebből a vitamindús zöldségből. az árak kevés kivételtől eltekintve általában alatta maradtak az 1962 évinek. a lakosság olcsóbban jutott hozzá a korszerű táplálkozáshoz nélkülözhetetlen zöldségfélékhez. érdekes, konkrét összehasonlítási lehetőséget nyújt e tekintetben a már említett júliusi paprika felhozatal, illetve forgalom. 1962 júliusában a paprikát 19.55 forintot átlagáron vásárolhatták a háziasszonyok, a paprika az évi júliusi átlagára pedig mindössze 6.59 forint volt, tehát a körülbelül hétszer több paprikáért a lakosoknak aránytalanul kevesebbet, csak mintegy két és félszer annyit kellett kifizetniük, mint az előző évben.

gyümölcsből az év elejétől augusztus végéig csaknem 400 vagonnyival többet tett a szocialista kereskedelem a fővárosi lakosság „asztalára”, mint 1962 ugyanezen időszakában. rekordot „futott”, többek között a málna. főidényében - júliusban - 39 vagonnal fogyasztottak el belőle budapestben. az előző év azonos hónapjában még csak 23 vagonra futotta az étvágy! egyes cikkekből, retek-ből, zöldségpaprikából, zöldségsalátából, korai káposztából főző tökből, paradicsomból - túl is terítődött az asztal. a fogyasztás nem birt lépést tartani a felhozattal; a kereskedelemnek igen komoly elhelyezési gondokkal kellett megküzdenie.

a jó termésből bőségesen tartalékolnak télire is. a főváros „kamrájában”, összesen 2 685 vagon zöldséget és gyümölcsöt tárolnak. fejeskáposztából a múlt évi 177 vagon helyett 255 vagonnal, sárgarépból 219 vagon helyett 230 vagonnal, gyökérfélékből 78 vagon helyett 160 vagonnal.

/folyt.köv./

9.20/a

- 8 -

bb 11. /8 000 vagon zöldségféléket... 1. folyt./- szb

bőségesen lesz vöröshagyma és a többi zöldségfélékből is 39 vagonnal növelték a téli készleteket. gyümölcsből a múlt évi atig több mint 900 vagon helyett az idén 1 200 vagonnal tárolnak 1964 január 1 utáni felhasználásra. burgonyából az elmúlt évben 4 000 vagonnyinál is többet biztosítottak a főváros számára, s a bár szokatlanul hosszúra nyúlt tél miatt a korai burgonya kicsit megkésve „jelentkezett” a piacon, a fővárosi lakossága képtelen volt ennyit elfogytani. az idén e tapasztalatot figyelembe vették, s 3 200 vagonra csökkentették a fővárosi téli burgonya „adagját”, /mti/

--

bb 12. afrikából kapott csimpánz-párt a veszprémi állatkert

vid j szb ie

1963. október 18.

veszprém immár idegenforgalmi nevezetességgé vált állatkertjében szinte minden héten gyarapodik a vadállomány. erdészek, vadászok és uttorócsapatok hoznak ide gyakran új állatokat. az állatkert baráti köre nemrégiben bakonyi expedíciót is szervezett az állomány további gazdagítására. a minap kedves meglepetéssel szolgáltak a veszprémi állatkert vezetőinek: rózsavölgyi imre, a veszprém megyei vízművek igazgatója, aki négyhónapos hivatalos uton járt afrikában, fiatal csimpánz-párt hozott ajándékba. a csimpánz a hazai állatkertekben rendkívül ritka, értékes állatnak számít, mindössze 5 fajtisza példány van belőle Magyarországon. az afrikából hozott majompár értékét a szakemberek 30 000 forintra becsülik. /mti/

--

bb 13. virágzik az erdei eper

vid j szb ie

1963. október 18.

ritka természeti jelenség hívja fel magára a figyelmet a vas megyei velem községben. a festői szépségű őszi köntösbe öltözött domboldalakon virágzik és termést hoz az erdei eper. ilyen késői erdei eper-virágzásra a környék legidősebb emberei sem emlékeznek. /mti/

--

9.25/a

- 9 -

Handwritten signature

bb 14. több mint hétszázötven tonna kőolajat szállított egy év alatt a barátság vezeték a szovjet import-olaj kétharmada már a vezetéken érkezik

1963. október 18.

1 szf/tm-lm vg

az elmúlt év őszén avatták fel a barátság nemzetközi kőolajvezeték magyarországi szakaszát.

az évforduló alkalmából az országos kőolaj- és gázipari trösztnél elmondották, hogy az egy esztendői tapasztalatok igen kedvezőek, a vezeték az első huzamosabb időszakban jól működött és teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket. a szovjetunió közép-volgai vidékéről, kujbisev környékéről induló csőrendszer szakasza üzembehelyezésétől kezdve 1963 október 1-ig a terv szerinti ütemben 708 000 tonna kőolajat szállított a magyar kőolajfeldolgozó iparnak. a több mint egy évi időszakra nem fordult elő nagyobb hiba, ami zavarta volna a rendszeres olaj-továbbítását. most már tehát teljes bizonyossággal el lehet mondani, hogy a tervezők és az építők jó munkát végeztek. dicseretesen vizsgázott a vezeték szakasz üzemeltető személyzete is, amely a csehszlovák szakasz átadó állomásának dolgozóival jól együttműködve, hibátlanul kezelte a berendezéseket és juttatta el az olajat a kápolnásnyéki szivattyúállomásra, onnan a szőnyi és más olajfinomítóba feldolgozásra.

még nem állnak rendelkezésre pontos számítások az egyéves távvezeteki import kőolaj-szállítás gazdasági előnyeiről - ezeknek a számításoknak elvégzése a következő időszak feladata - annyi azonban bizonyos, hogy a több mint 700 000 tonna olaj csővezeteki szállítása sok vasuti tartálykocsit szabadított fel egyéb kőolajszállítási célra, kőolajtermékek továbbítására, de ez jelentős gazdasági haszon. más kérdés, hogy a tartálykocsiforgalomban jelenleg ez ténylegesen nem érezteti hatását, mert az időközben megnövekedett belső szállítási feladatok miatt ismét súlyos a tartálykocsi-helyzet. el lehet azonban képzelni, ha milyen katasztrófális szállítási helyzet állott volna elő, ha nem lenne barátság vezeték, s a csőrendszeren beérkezett olaj továbbítása is tartálykocsikra várt volna.

tény, hogy a szovjetunióból importált kőolaj több mint kétharmad része ma már a barátság vezetéken érkezik és ez számottevően olcsóbbítja is az olajszállítást a tartálykocsis szállítással szemben. a gazdasági előnyök lényegesen fokozódnak 1965-ben, amikor a dunai kőolajfinomító első feldolgozó üzeme elkészül, megkezdí a vezetéken érkező olaj feldolgozását, és a vasuti tartálykocsis szállítást minimálisra lehet csökkenteni./mti/

9.35/a

- 10 -

PK

bb 15. rendelkezés a diákok egészségvédelmére - általános iskolai tanulók gyakorlati munkán nem dolgozhatnak növényvédőszerrel

1 vt/gg szb zs

1963. október 18.

a művelődésügyi közlöny legutóbbi számában rendelkezés jelent meg, amely szerint az általános iskolai tanulók gyakorlati munka közben növényvédőszerrel nem foglalkozhatnak. gimnazisták részére növényvédőszerrel gépesz szakmai előképzés nem szervezhető, a szakközépiskolások ilyen jellegű képzéséhez pedig a gyakorlati munkák idejére új tanterv és - a növényvédőszer alkalmazásával részletesen foglalkozó - utmutató jelenik meg.

kimondja a rendelkezés azt is, hogy azoknak a pedagógusoknak, akiket tanulmányi kirándulások, nyári táborozások, társadalmi munkák, mezőgazdasági üzemlátogatások, évközi és tanévvégi termelési gyakorlatok, valamint nyári csoportos munkavállalások alkalmával a tanulók felügyeletével biznak meg, ismerniük kell az egészségügyi minisztérium körlevelét, illetve a látogatás, foglalkoztatás, stb. előtt esetenként tájékoztatást kell kérniük a közegészségügyi - járványügyi állomástól, ha a tanuló nyári szünet alatt egyénileg szerződik mezőgazdasági munkára, ezt köteles bejelenteni az iskolaigazgatónak, aki - vagy az általa megbízott pedagógus - megadja a növendéknek az életkora szerint szükséges felvilágosítást.

az egészségügyi minisztérium körlevele értelmében tanulmányi célból technikum, vagy más középiskolai gyakorlati oktatásban részesülő diákok tanári felügyelet és előírt orvosi ellenőrzés mellett is csak nem mérgező szerekkel, napi négy órát dolgozhatnak vegyszeres növényvédelmi munkában. /mti/

--

bb 18. kereskedelmi akadémiák vas megyében

vid j szb ie

1963. október 18.

kilenc kereskedelmi akadémián tanulnak a télen vas megyében a földművelésszövetkezeti dolgozók. előadásokat hallanak a szakmájukkal kapcsolatos kérdésekről, emellett irodalmi, történelmi, természettudományi ismereteket is szereznek. a következő hetekben induló akadémiákon többszázan vesznek részt. /mti/

--

9.43/a

- 11 -

PK

bb 16. már árusítják a jövő évi naptárakat

1 tó/tm szb vg

1963. október 18.

négy nyomdából 50 féle, összesen négymillió 1964-re szóló naptárt kapott a kereskedelem. jelentős részük már a boltokban van és megkezdték árusításukat.

naptárakból is a modernebbet, a szebbet, a célszerűbbet keresik a vásárlók. ez az oka például annak, hogy a főleg vidéken keresett ugynevezett kosaras naptárakból a néhány évvel ezelőtti 800 000 helyett az idén már 350 000 is elegendő az igények kielégítésére. annál inkább keresik a célszerű tudnivalókat is tartalmazó zsebnaptárakat, az előjegyzési - és a diszes asztali-naptárakat. éppen ezért a különböző méretű és különböző anyagból készült férfi és női zsebnaptárakból az idén 780 000 kerül forgalomba. ezek a szokásos általános tudnivalókon, a néphapok ábc-szerű felsorolásán, a postai díjszabásokon, a nap és a hold kelténeken, nyugtának időpontján, a hold fényváltozásain kívül most első ízben tartalmazzák a minisztériumok és más fontosabb közintézmények, a budapesti és a vidéki múzeumok, színházak címét. tekintettel arra, hogy 1964 szökőév, közlik a szökőévvvel kapcsolatos tudnivalókat is.

20 000 kálaku asztali naptárt a 20. századi magyar festők kiemelkedő alkotásainak reprodukcióival díszítettek. négyezer nagy asztalinaptár szőnyi istván legszebb festményeinek reprodukcióját tartalmazza. a tavalyinál lényegesen több művész-fotóval díszített naptárt kapott a kereskedelem. újdonság a spirálkötésű, 53 képpel díszített, 75 lapos előjegyzési, vagy feljegyzési naptár. előjegyzési naptártömbökből majdnem egymillió kerül forgalomba. külön kapható tömb és hátrész is. /mti/

--

bb 19. kilencvenezer tonna gőz - ingyen

vid te szb ki

1963. október 18.

az ózdi kohászati üzemekben a rekonstrukció során - háromtagu műszaki csoport javaslatára - az acélolvasztó marz /umlaut/ kemencék ajtókereteit úgy építették meg, hogy a hűtésre használt vízből keletkező gőzt hasznosíthassák. a szabadalomnak is bejegyzett eljárás a gyakorlatban igen jól bevált, két év alatt kereken 90 000 tonna gőzt nyertek - ingyen. az ötletes módszer eddigi haszna eléri a 4 700 000 forintot. /mti/

--

9.46/a

- 12 -

Re

bb 17. tervek a magyar duna- és tengerhajózás fejlesztésére

1 hbj/gg-lm vg

1963. október 18.

a személyhajók lassan bevonulnak téli szállásukra. a mahart a tervek szerint október végén szünteti meg a kisdunai utasszállítást és november végén állítja le a budapest-mohács közötti járatát. megkezdik a hajók felújítását, „tatarozását”, javítását, festését.

a személyhajózás idején mérlege azt mutatja, hogy a közönség mind többször veszi igénybe ezt a kellemes közlekedési eszközt. lényegesen megnőtt az utasforgalom s ez szinte megköveteli, hogy több személyhajót közlekedtesse a mahart. a mahart ez év harmadik negyedévében két új vizibuszt szerzett be, s az idén még egy vizibuszt kap az ipartól. épül egy új, 600 személyes motoroshajó is, amely a jövő év tavaszán jelenik meg a dunán. jövőre forgalomba állítják a második nagy, korszerű kompot a balatonon, amelyet a balatonfüredi hajógyár épít.

míg a személyhajók „pihenni”, térnek, teljes erővel dolgoznak a dunai vontatók, szállítják az árut az uszályok. még az idén mintegy százezer tonna vasércet kell reniből dunaujvárosba juttatni. a duna felső szakaszán export-importban mintegy 60 000-70 000 tonna áru vár elszállításra és 35 000-40 000 tonna olaj. a nagy szállítási feladatok megoldására éjjel-nappal hajóznak a teherhajók, amíg ezt a vizállás megengedi, illetve amíg nem indul meg a jégzajlás a dunán. jelenleg majdnem végig a dunán teljes terheléssel haladhatnak az uszályok és a tiszán is folyamatos a répaszállítás.

a duna-tengerjáró hajók - az alacsony vizállás miatt - hónapok óta nem térhettek haza. a magyar exportárakat legtöbbször reniben rakják be és szállítják a közelkeleti kikötőkbe. szállítanivaló áru mindig akad, úgyhogy az előzetes számítások szerint a tervezettnél lényegesen jobb teljesítményt érhetnek el duna-tengerjáró és tengerjáró hajóink. az idén egy új duna-tengerjáró hajót adott az ipar, eggyel még „adós”, azt előrelátólag a jövő év elején szállítja. a tervek szerint - s erre már készül a detert - jövőre két, egyenként 5 000 tonnás mély-tengeri hajóval gazdagodik a magyar hajózás, ami lehetőséget nyújt az export-importárak szállítására világtengereken is. /mti/

--

9.50/a

- 13 -

Re

bb 20. biztatók az első tudományos vizsgálatok a tapolcai tavasbarlang asztmagyógyító hatásáról

vid gk-lm fm

1963. október 18.

a tapolcai tavasbarlangban, ahol az elmúlt évben 70 ezer turista járt, a vendégek a levegő asztmagyógyító hatására hívták fel az illetékesek figyelmét. a gyógyhatást az asztmában szenvedők a barlangban való néhány órás tartózkodás alkalmával is szembetűnően tapasztalták. a barlangklimatológiai szakbizottság nemrég megtartotta az első vizsgálatot a tavasbarlangban. a légköri vizsgálatok már az első alkalommal figyelemreméltó eredményre vezettek: a tudományos kutatók megállapították, hogy a vízzel borított barlangban egy liter levegőben egyhatodával kevesebb por található, mint a barlang fedett lépcsőjénél. a hatalmas barlanglabirintusban - ahol naponta 52 millió liter 18 fokos víz folyik keresztül, - a kedvező légköri viszonyok lehetőséget teremtenek az asztma sikeres gyógyításához. a vizsgálatot az első eredmények után tovább folytatják, és az év különböző időszakában is tartanak hasonló felméréseket. /mti/

bb 21. 34 mázsás rizstermés - rétegvonalas módszerrel

vid j-lm ie

1963. október 18.

a kőrös-vidék állami gazdaságai 2 900 holdon termesztették az idén rizst. annak ellenére, hogy a nedves talajon az aratást 90 százalékban csak kézzel végezhették, idejében elkészültek ezzel a fontos munkával. az öntözési és rizstermesztési kutató intézet kákai kerületében, a kőrösi állami gazdaságban és vizesfáson negyvennél több kombájn, illetve cséplőgép ontja zsákokba a rizsmagot. az idén az utóbbi évek legjobb rizstermését takarítják be ezen a vidéken; csupán nemesített vetőmagnak 83 vagonnal fémzárolnak. szarvason a vetőmag zömét a helyi nemesítésű, bőtermő, betegségeknek ellenálló „kákai 62,, rizsfajta adja.

a rizstermesztésben legjobb eredményt a kőrösi állami gazdaság ért el, ahol 1000 hold átlagában 20 mázsán felüli terméssel zárnak. az új, rétegvonalas módszerrel művelt területen és a szelektált maggal bevetett táblán 34 mázsát arattak holdanként. a kőrös-vidéki állami gazdaságok egy hét múlva teljesen leteszik a rizstermesztés idei gondját. /mti/

..-

9.57/a

- 14 -

PKR

bb 22. nyolc művelődési otthont, óvodai és iskolai termeket, orvosi rendelőket építenek tolna megyében

vid gk szb fm

1963. október 18.

elkészült tolna megye jövő évi községfejlesztési terve. a következő évben 47 millió forintot költenek a tanácsok a falvak fejlesztésére. a községfejlesztési alapnak csaknem 64 százalékát kommunális célokra fordítják. nyolc művelődési otthont, tizenöt óvodai termet, tizennégy általános iskolai tantermet, hat orvosi rendelőt, három bölcsődét, hét autóbusz-várótermet és 84 kilométernyi járdát építenek. bővítik a villanyhálózatot, korszerűsítik az utakat.

az igények és a lehetőségek figyelembevételével összeállított új községfejlesztési terv végrehajtását mintegy öt- és félmillió forint értékű társadalmi munkával segíti a lakosság. /mti/

..-

bb 23. automata mérő- és irányítóberendezések az orosházi üveggyárnak

vid te szb ki

1963. október 18.

a hőmezővásárhelyi mérleggyárban, a telefongyárral együttműködve, határidő előtt elkészítették az orosházi üveggyár új típusu, elektronikus vezérlésű mérlegeit. felszerelésüket már megkezdték a két gyár szakemberei.

az automata berendezések elektroncsövek, fotótranszisztorok és más elektromos készülékek segítségével mérik, adagolják a különféle anyagokat és a gyártási folyamat sorrendjében, elektromechanikus uton szabályozzák is az üveggyár számos berendezésének működését.

a mérőeszközöknek a gyártási folyamatot szabályozó programját a körszámlapos mérőfejre szerelt kód-tárcsa megfelelő beállításával adják meg. az automaták így pontosan abban a pillanatban nyitják, zárják a különféle tartályok ki- és beömlő nyílásait, indítják a szállító- és egyéb berendezéseket, amikor a technológiai előírás azt megköveteli. /mti/

..-

10.03/- szb

-15-

PKR

bb 25. másfél évtizede irányítja a makói uttörő tsz munkáját
mágori sándor, a szocialista munka hőse

vid j szb ie

1963. október 18.

kevesen mondhatják el magukról azt, amit mágori sándor, a makói uttörő tsz elnöke, a szocialista munka hőse: másfél évtizede tölti be ugyanannak a termelőszövetkezetnek a vezetői tisztségét.

tizenötödik termését takarítja be az idén a makói tsz, s mágori sándornak nem kis érdeme van abban, hogy a hajdani 43 holdas kis szövetkezet 6 000 holdas mezőgazdasági minta-nagyüzemé fejlődött. erről tanuskodik idei kenyérgabona-termelési eredményük is: 1 200 holdról 15.67 mázsás átlagtermést takarítottak be. a gazdaságban a nehéz fizikai munkát a növénytermesztésben s az állattenyésztésben egyaránt gépesítették. a tsz-ben csak a kezdeti évek voltak nehezek: 1953 óta a munkaegység értéke rendszeresen meghaladja az 50 forintot. sok tagnak van már személygépkocsija, s többszázan vásároltak vagy építettek maguknak családi házat. a tsz - a gépesítés ellenére - sok munkaerőt, több mint 1000 tagot foglalkoztat, mert eredményük a munkalgényes vöröshagyma. jórészt mágori sándor érdeme az is, hogy az asszonyokat, a családtagokat sikerült bevonni a közös munkába. hogy nyugodtan dolgozhassanak, a tsz bölcsődét építtetett, s az asszonyokat mindennap gépkocsikkal viszik ki a földekre és onnan haza. a gazdaság tagjai között jelenleg csaknem 500 a nő.

a szövetkezet jövőjével, továbbfejlődésével is sokirányúan törődik mágori sándor. javaslatára, három, mezőgazdasági technikumban tanuló fiatal kap a közös gazdaságtól ösztöndíjat. de a szövetkezete iránti szeretetét legjobban talán azzal bizonyította be, hogy fiát is mezőgazdászna taníttatta, aki szintén a makói uttörő tsz-ben kamatoztatja szaktudását. /mt1/

--

bb 26. bővítik a répcelaki sajtgyárat

vid te szb ki

1963. október 18.

a répcelaki sajtgyárban fürdőt, mosdót, öltözőt, ebédlőt, nagy raktárat és érlelőhelyiséget építenek. az új létesítmények a tervek szerint még ebben az évben elkészülnek. /mt1/

--

10.076/a

- 15 -

bb 30. „örökéggé” kocszbetétes cserépkályhát tervezetnek a kaposvári ktsz dolgozói

vid te szb ki

1963. október 18.

a kaposvári agyagipari termelőszövetkezet dolgozói „örökéggé” cserépkályhát terveztek, amely feleslegessé teszi a sok bosszankodással járó mindennapos begyújtást. az új, külsőre tetszetős, népművészeti motívumokkal díszített csempékből felépített, kocsztüzelésű kályhában újfajta betétet alkalmaztak, amellyel a hagyományos béléséknél sokkal magasabb hőmérséklet és egyenletes izzás érhető el. az „egész télen égő” kályhával, ötletes csatornarendszer segítségével, egyszerre több helyiség fűthető. /mt1/

--

bb 31. egy kis bács megyei község, dunaszentbenedek ma és 15 év múlva - több mint 30 új létesítménnyel gazdagodik a falu

vid gk szb fm

1963. október 18.

bács megyében a népfront-bizottságok a helyi tanácsokkal együttműködve egymás után készítik el a fejlődésben legelmaradottabb falvak rendezésének távlati terveit. e program 10-15 évre előre megszabja nemcsak az általános községrendezési munkát, hanem a termelőszövetkezetek fejlesztésének perspektíváját is. többek között most készült el a kalocsai járás 1500 lakosú dunaszentbenedek községének 15 éves fejlesztési terve. jelenleg van ugyan iskolája, mozija, villanya és járdája a kis falunak, de ezek a létesítmények a növekvő igényeket már korántsem elégítik ki. másfél évtized alatt azonban több mint 30 új létesítménnyel gazdagodik dunaszentbenedek. a tervek végrehajtásához máris hozzákezdtek. ebben az évben fejezik be a villanyhálózat teljes kiépítését, s így lehetővé válik, hogy valamennyi házba eljusson a villanyfény. a következő lépés a neoncsövek felszerelése lesz a falu belső területén. teljesen kiépítik majd a járdahálózatot. 1965-ig törpevizművet, művelődési házat, majd iskolai ebédlőt, bölcsődét, továbbá három általános iskolai tantermet, két politechnikai műhelyt, két pedagóguslakást, szép új tanácsházat létesítenek, és csatornázzák a főbb utvonalakat. ugyanakkor parkosítják, csinosítják a község tereit, utcáit.

a falu lakóinak kifogástalan ellátását a bolthálózat korszerűsítésével és tizenhatféle szolgáltató tevékenység megszervezésével biztosítják majd. többek között gázipalack-lerakatot is létesítenek.

dunaszentbenedek egyetlen közös gazdasága, az új hajnal tsz kilenc új gazdasági épülettel gyarapszik a jövő években. a tanya-rendszert már teljesen megszüntették. a volt külterületi lakosok a faluba vagy pedig a tsz tanyaközpontjába költöztek. a közös gazdaság majorjait ugyancsak villamosítják. /mt1/

--

10.32/a

12 -

- 17 -

bb 33. öt megye szakembereinek részvételével népi táncmozgalmi konferenciára készülnek miskolcon

vid gg szb fm

1963. október 18.

Borsod megyében régi hagyományai vannak a népi táncmozgalomnak. a városokban, falvakban és üzemekben jelenleg 225 művészeti csoport működik mintegy 2 500 taggal. ezek közül számos együttes évek óta a maguk által gyűjtött és feldolgozott népi táncjátékokkal szerepel a különféle rendezvényeken. így például a csehszlovák határmenti mikóháza fiataljai a legényavatót, a mezőkövesdi-ek a matyó lakodalmaszt, az urajiak pedig a már feledésbe merülő kenderverő hagyományait gyűjtötték össze és dolgozták fel népi játékká. az erdőbényeiek sokszor felelevenítik ősi táncukat, amelyeket mintegy száz évvel ezelőtt a külföldről hazatért kádárok hozottak meg a községben.

a népi tánc csoportok további fejlődésének elősegítésére decemberben miskolcon nagyszabású értekezletet és bemutatót tartanak. a népi táncmozgalmi konferenciára öt megye - heves, hajdu, szabolcs, nógrád és borsod - mintegy négyszáz szakemberét hívják meg. a konferencián a fiatalok táncművészeti neveléséről, a koreográfusok munkájáról, a táncosok oktatásáról és a további feladatokról tanácskoznak. az értekezlet után öt megye legjobb üzemi, falusi és gyermekcsoportjai szakmai bemutatót tartanak és a látottakat a szakemberek megvitatják. /mti/

..-

bb 34. tojás nagyságu szelidgesztenyék a zengő lejtőjén

vid j szb -cz

1963. október 18.

a mecsek vidékén, az ország legnagyobb szelidgesztenye-terme táján, 13 000 fáról szüretelik ezt a kedvelt téli gyümölcsöt. a nyárvégi - őszeleji nagy esők kedveztek a gesztenye fejlődésének. jó közepes termés van a fákon, minősége pedig felülmúlja a többéves átlagot: nagyszeműek és féregmentesek a gesztenyék. a zengő déli lejtőjét borító, ugynevezett ősgesztenyészben, amelynek legöregebb fáit még a török hódoltság idején ültették, a termés zöme első és másodosztályú, sok gyümölcsöt pedig osztályon felülnek minősítettek. ezek 2-3 dekásak, és némelyik akkora, mint egy kisebb tyuktojás.

/folyt.köv./

10.40/a

12-

- 18 -

ka

bb 34. /tojás nagyságu... 1. folyt./- szb

a zengővárkonyi zengőfalja tsz 80 holdas szelidgesztenyésében 320 mázsa termésre számítanak, s ebből 200 mázsát már át is adtak a baranyai mék-eknek. az idei szüretet ösztönző ujtással szervezte meg a termelősövetkezet. a tagok az év eleje óta teljesített munkaegységek arányában vehetnek részt a gesztenyeszedésben. aki többet dolgozott, az most több fát szüretelhet le. a termés kétharmada a termelősövetkezetet illeti, egyharmadát pedig az illető tag kapja meg munkadíj fejében. ez a közösségnek 160 000, a szövetkezeti gazdáknak pedig 80 000 forint bevételt jelent. érdekesen oldották meg az idén a szelidgesztenye osztályozását is. eddig fáradságos munkával, kézi rostákon engedték át a gesztenyeszemeket, és a rostalyukak méreteinek megfelelően minősítették a termést. most császár jános, helybeli cementipari dolgozó ötletes osztályozóberendezést szerkesztett. a gesztenyét egy nagy forgatható dobba öntik, ahonnan különböző nagyságu lyukakon át kerül a kosarakba, s így válik szét első, másod- és harmadosztályúvá, illetve osztályon felülivé. /mti/

..-

bb 35. az idén megkezdik a balatoni borvidék egységes felújítását

vid j szb ie

1963. október 18.

veszprém megye történelmi borvidékein a tavaszi, nyári időszakban agrármérnökök és geológus-hallgatók brigádjai részletes felméréseket végeztek, amelyek alapján az ültetvénytervező vállalat kidolgozza az egész borvidék egységes rekonstrukciós tervét. több mint 5000 hold szőlő- és szőlőtermelésre alkalmas terület terveit már elkészítették, s ezzel befejezték a tagyon-hegy, a váli-medencében és a csopaki borvidék elvi rendezését. meghatározták a művelési irányt, a sortávolságot, a művelési módot és a telepítendő fajtaikat. a két uralkodó fajta továbbra is az olaszrizling és a szürkebarát lesz.

a rekonstrukciós terv alapján az ősszel már több mint 700 holdat készítettek elő az ideai telepítésekhez. a legtöbb szőlőt a váli medencében a kővágóórsi béke tsz, a tagyon-hegyen több termelősövetkezet közös üzemegysége, a csopaki borvidéken pedig a nemesvámosi tsz ülteti. /mti/

..-

10.45/a

12-

- 19 -

ka

bb 36. vadtenyésztő gazdaságokat jelöltek ki

i cs/j-lm 1e

1963. október 18.

a vadgazdaságok élővad-befogadási terveinek zavartalan teljesítése érdekében az állami gazdaságok főigazgatója az ország különböző vidékein 10 állami gazdaság vadgazdaságát, továbbá az északmagyarországi kísérleti intézet füzesabonyi vadgazdaságát, a délmegyeri tenyészvadgazdaságot és a tatai állami fácántelep vadgazdaságát vadtenyésztő gazdaságnak jelölte ki. ezek a vadtenyésztő gazdaságok kizárólag élővad-neveléssel és befogadással foglalkoznak majd, a befogadott élővadat vagy más vidékekre szállítják vérfelfrissítés céljából vagy exportra adják át. a kijelölt gazdaságok vadgazdálkodási területén a nyul, a fácán és a fogoly lövése mind a hazai, mind pedig a külföldi vadászok számára az év minden szakában tilos. vadászatot itt csak a kijelölt terület határa közelében, mintegy 4000 holdnyi „üzemi vadászterületen”, engedélyezhetnek az illetékes vezetők./mti/

--

bb 37. egykilósak az idén kelt fácáncsibék csongrádban - huszezer vadszárnyas, 30 000 nyul kerül terítékre

vid j-lm id

1963. október 18.

csongrádban kedvező kilátásokkal kezdődött az új vadászati idény. az apróvad-állomány 10 százalékkal szaporodott a múlt év óta. szépen fejlődtek az idén kelt fácáncsibék, átlagos súlyuk jelenleg meghaladja az egy kilót.

az új évad sikerét a vadásztársaságok még a tavaszi és a nyári hónapokban alapozták meg. a mezőkön tízezernél több fácán-tojást szedtek össze és keltettek ki. a kis fácánokat hetekig nevelték, dédelgették s természetes táplálékról /hangyatojásról/ is gondoskodtak részükre. a nagymérvű szaporodás annak is köszönhető hogy a lucernakaszáláskor a gazdaságokban a gépeket riasztó-szerkezettel látták el, amelynek hangjára idejében elmenekültek a fácánok, s így nem esett bennük kár.

az idei szezonban kereken 20 000 fácánt lőnek ki, illetve ejtenek hálókkaál élve fogságba. szépen növekedett a nyul-állomány is csongrádban, a tapsifülűsekből mintegy 30 000 kerül terítékre. /mti/

--

10.50/a

12-

- 20 -

RR

bb 38. az iskolák korszerű világításáról tanácskoznak a szakemberek a világítástechnikai konferencia második napján

t tz/tm szb vg

1963. október 18.

pénteken délelőtt az iskolavilágítás kérdéseinek vitájával folytatta munkáját a technika házában a magyar elektrotechnikai egyesület világítástechnikai konferenciája.

az első előadó, gregor aladár főmérnök, a magyar tudományos akadémia tudományos munkatársa hangsúlyozta, hogy az iskolavilágítás tervezésekor elsősorban a korszerű oktatási feltételek és a jó látási viszonyok megteremtését kell szem előtt tartani. a lámpák fényének mintegy „terelniük”, kell a tanulók figyelmét a tanár és a tábla irányába, de úgy, hogy se közvetlen, se visszavert fénysugarak ne kápráztassák a szemüket. ez kizárólag a lámpatestek jó elhelyezésével nem oldható meg. a könyvek és a füzetek gyártásához nem lenne szabad fényes papírt használni, s ugyanígy nincs helye a tanteremben a fényezett butordaraboknak sem.

a jövőben az előadó szerint egyre nagyobb szerep jut az iskolák világításában a fénycsőnek, bár ma még számos helyen idegenkednek tőle, teljes mértékben valószínűleg soha nem is veszi át az izzólámpák szerepét, mert felszerelése, karbantartása, javítása és kicserélése jóval bonyolultabb munka, mint az izzólámpáé. az iskolák egy részében - elsősorban a tanyákon és faluhelyen - éppen ezért alighanem ezután is a hagyományos izzólámpákkal kell megteremtteni a jó látási viszonyokat. a konferencia egyik feladata - hangsúlyozta - éppen azoknak az ésszerű határoknak a megkeresése, amelyeken belül a fénycső-világításra való áttérés még célszerű és gazdaságos.

ezután még három előadás hangzott el, majd a konferencia résztvevői számos hozzászólásban fejtették ki véleményüket az iskolavilágítás időszerű kérdéseiről. /mti/

--

10.55/a

12.10

- 21 -

Rk

bb 24. klubház bakonszegen

vid gk-lm fm

1963. október 18.

a hajdu-bihar megyei bakonszeg községben a termelészövetkezeti tagok téli tanulásának, művelődésének és szórakozásának lehetőségét teremtették meg a 80 személyes klubház felépítésével. a 110 ezer forintos tanácsli beruházáshoz 50 ezer forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a lakosság könyvtár, olvasószoba, televízió, társasjátékok állnak a látogatók rendelkezésére, s itt rendezik meg a továbbképző tanfolyamokat is. jövőre a községfejlesztési alap felhasználásával hozzákezdenek az új művelődési ház felépítéséhez is. a két termelészövetkezet építőbrigádja a szakmunkákat vállalta, a szövetkezeti tagok pedig az anyagszállításnál segíteneek./mti/

--

bb 27. a győr megyei képzőművészek 28 alkotását vásárolta meg a győr megyei tanács

vid tm-lm fm

1963. október 18.

a győr megyei képzőművészek győrbött és sopronban tárlaton mutatták be legújabb alkotásaikat. a tárlatokon számos festményre szoborra került az „eladva”, cédula. magánosokon kívül a „legnagyobb vevő”, a győr megyei tanács volt, amely 25 festményt és 3 szobrot vásárolt meg. a műalkotásokkal a megye művelődési otthonait, intézményeit, iskoláit díszítik./mti/

--

bb 29. két hét alatt több mint 15 rendezvény a bács megyei muzeumokban

vid tm-lm m

1963. október 18.

bács megyében a muzeumi hónap alkalmából eddig több mint 15 rendezvényt tartottak. az előadásokon, képzőművészeti tárlatokon és filmvetítéseken több ezer érdeklődő vett részt. kecskeméten a honfoglalás kori muzeális kincsekről, kiskunhalason pedig a magyar viselettörténetéről, továbbá Bartók Béla életművéről, valamint az alföld növényzetének kialakulásáról tartott előadásoknak volt sok hallgatója. többszáz látogatója volt a kiskunfélegyházi kiskun muzeumban „szobrok és emlékműtervek”, címmel megnyitott kiállításnak. a hónap hátralevő részében még körülbelül ugyanennyi rendezvényre kerül sor a megye muzeumaiban./mti/

--

10.15/a

12.15

- 0 -

22

bb 28. óriás gép készül diósgyőrött

vid te-lm ki

1963. október 18.

a diósgyőri gépgyár szerszámgépgyártó egységében ez év márciusa óta fáradoznak az üzem eddigi legnagyobb gyártmányának, az ugynevezett csz-2 elnevezésű motorház megmunkáló automata gépsor elkészítésén. a készen 32 méter hosszú, csaknem 150 tonna súlyú óriásgép 18 elő-, illetve készremunkáló egységből áll majd, s működése teljesen automatikus lesz. az elektromos vezérlésű berendezés önműködően továbbítja a megmunkálandó darabot a különböző szerszámokkal ellátott gépegységekhez. önműködően végzi a munka minőségének ellenőrzését is. zöld, piros és piros-zöld fények jelzik majd, hogy selejtes, javítható, vagy kifogástalan minőségű munkadarab került-e ki belőle. a szovjet exportra készülő gép korszerűségére jellemző, hogy annak üzemeltetéséhez mindössze egy dolgozó szükséges, s 40-50 másodperc alatt munkál meg egy motorházat. a dolgozók, jóllehet munkájuk folyamatosságát számtalan akadály, gyártás közben érkező sok módosítás hátráltatja, eddig mégis sikerrel birkóztak meg a nem mindennapi feladattal. a gép mechanikai szerelését már befejezték. most minden törekvésük az, hogy a hatalmas gép az év végéig elkészüljön./mti/

--

bb 32. szovjet gyártástechnológia alkalmazásával eddig egymillió forintot takarítottak meg a zagyvarónai magyar vasötvözetgyárban

vid te-lm ki

1963. október 18.

a zagyvarónai magyar vasötvözetgyárban a nagy ivfényes elektromos kemencéknél a nagyobb tisztaságú kilencven-kilencvennyolc százalékos fémszilícium előállításánál kezdték alkalmazni az apróbb szemnagyságú redukáló anyagokat. a kezdeti eredmények után hamarosan apróbb darabos kvarcot, kokszot, faszenet és vasforgácsot adagoltak az egyéb minőségű és tulajdonságú ötvözőfémek olvasztásakor is.

az apróbb szemnagyságú redukáló anyagok alkalmazásának eredményeként az ivfényes elektródák mélyebben merülnek az olvadó anyagba, s az apró szemnagyság következtében tökéletesebb a redukáló anyagok és az olvasztandó érc érintkezési és villamosenergiavezető felülete. ezzel lényegesen javult a kemencékben az energiakihasználás és a korábbinál kevesebb villamosenergiával három-négy százalékkal több fémszilíciumot gyártanak.

a szovjet gyártástechnológia alkalmazásával az év elejétől mostanáig egymillió forint értékű villamosenergiát takarítottak meg./mti/

--

10.22/a

12.11

- 10 -

23

PKH

bb 39. a sportfogadási és Lottó igazgatóság

gg szb

19363. szeptember 18.

tájékoztatója szerint a győri rába filmszínházban megtartott 42. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

9, 51, 59, 73, 75

/mti/

--

bb 40. n.sz. hrucsov legutóbbi mezőgazdasági vonatkozó-
su beszédei - könyvalakban

1963. október 18.

omgk te szb-ká

n.sz. hrucsov ez év szeptember végén dél-oroszországi és dél-ukrajnai útján mondott beszédeit lefordították magyarra az országos mezőgazdasági könyvtár és dokumentációs központ munkatársai. a kiadvány több olyan mezőgazdasági vonatkozású beszédet valamint tudományos és termelési tanácskozási anyagot tartalmaz, amelyek Magyarországon eddig ismeretlenek voltak. a könyv mintegy 150 oldal terjedelemben október végén jelenik meg az intézet agrárpolitikai kiadványsorozatában korszerű termelési módszerek bevezetése - a szovjet mezőgazdaság sikereinek alapja címmel. /mti/

--

bb 41. az erzsébet hid építésének nagy eseménye: pénteken, határidő előtt tizenkét nappal, befejezték a kábelszerelést

1963. október 18.

i hbj/gg szb vg

az új erzsébet hid szerkezetének egyik leglényegesebb része a kábalköteg. ezek a kábelek viselik a hidpálya terhét és ezek tartják egyensúlyban a két kapuzatot is.

a Ganz-mávg hidgyárának szerelői újszerű megoldásokkal „húzták át”, a budai partról a pestire a kábeleket, szerelőszőnyegen vontatták át nagyteljesítményű csőrölők segítségével, mégpedig úgy, hogy közben a hűtésnek egy percre sem kellett leállnia. az áthúzás után minden egyes kábelszálat két rétegben miniummal vontak be, s a két kapuzat tetején a végleges helyükre helyezték el.

/folyt.köv./

12.10/a

- 24 -

PK

bb 41. /az erzsébet hid... 1. folyt./- szb

október 18, péntek, fontos dátuma az erzsébet hid építésének: befejezték a kábelszerelést. mind az északi oldalon, mind a déli oldalon 61-61 kábel feszül a két part között, s mind a budai, mind pedig a pesti oldalon tiz-tiz, ugynevezett parti kábel „huzza”, a part felé a kapuzatot. ezzel a „huzással”, egyben egyensúlyban is tartja.

az utóbbi hetek kedvező időjárását jól használták ki a Ganz-mávg szerelők, s így sikerült 12 nappal a határidő előtt, október 30-ára helyett október 18-ára befejezni ezt a fontos munkát. az időközben végzett mérések azt igazolták, hogy a szerelők tökéletesen helyezték el a vájatokba a kábeleket, - a kapuzatok felső sarujába - s a kábelek jól tartják a kapuzatot, így annak „ingadozása”, „dőlése”, az előírtak megfelelő.

a következő hetekben-hónapokban a kábelek összefogására szolgáló „bilincseket”, szerelik fel, a medernyílásban egymástól tiz méternyi távolságban. ezekre a „bilincsekre”, helyezik el a függőleges tartókábeleket, amelyek a hidpályát tartják. /mti/

--

bb 43. termelési tanácskozások, új brigádértékelési mód a wilhelm pieck gyárban

vid te szb ki

1963. október 18.

termelési tanácskozások kezdődtek pénteken a wilhelm pieck vagon- és gépgyárban, elsőként a kovács-, az öntőde-, a hid- és a motorgyáregységben. a tanácskozásokon értékelik a harmadik negyedévi munkaversenyt és megbeszélik a negyedik negyedév feladatait. ismertetik a brigádmozgalom fejlesztését szolgáló pontos rendszerű értékelést, amelyet a szakszervezeti bizottság dolgozott ki a párt és a vállalatvezetés jóváhagyásával. a negyedik negyedévtől életbelépett új értékelési mód érdekessége, hogy a termelési tervek teljesítésén kívül figyelembe veszik a brigádok tagjainak politikai és kulturális tevékenységét, a társadalmi munkát, a szocialista embertípus kialakítása érdekében kifejtett működését. /mti/

--

13.00/a

- 25 -

PK

bb 42. 1980-ig 400 000 hektár erdősítés és fásítás - sajtótájékoztató szolnokon

vid j szb ká

1963. október 18.

az országos erdészeti főigazgatóság szolnokon tájékoztatta a sajtó munkatársait az erdőtelepítés, fásítás eddigi eredményeiről, valamint a huszéves távlati programról. dr. salí emil, az országos erdészeti főigazgatóság helyettes vezetője elmondotta, hogy a felszabadulás óta 228 000 holddal növekedett hazánk fásított területe, különösen jelentős előrehaladást ért el az ország fában legszegényebb körzete, szolnok megye. az utóbbi 12 év alatt mintegy 6000 hektár új erdő létesült a közép-tisza vidéken, amelynek több mint fele- három és félezzer hold - gyorsan növő nyárfa, az úttörők, kisz-szervezetek mindenütt jelentős segítséget nyújtottak a fásításhoz. az utóbbi négy esztendő alatt 18 000 holdon ültettek csemetéket, és mintegy 10 millió forint értékű munkát végeztek. a távlati terv célkitűzéseiről szólva elmondotta, hogy hazánkban a távlati tervidőszak végéig, 1980-ig 400 000 hektáron telepítenek új erdőt, illetve fásítanak. az évente szükséges mintegy 500 millió facsemetéről az erdőgazdaságok gondoskodnak.

marton tiber, a szolnoki erdőgazdaság igazgatója a megye helyzetéről szólva hangsúlyozta: a következő években tovább folytatják a tiszta, kőrös hullámterének fásítását, a járságban erdősávokkal kötik meg a futóhomokot, a nagyüzemi legelők mentén mintegy 5 000 hold mezővédő erdősávot létesítenek, és megkezdik a nagyüzemek termőföldjeinek körülhatárolását. az 1980-ig tervezett 25 000 hektár fásításból 11 000 hektáron gyorsan növő hazai és nemesnyárat telepítenek, amely csaknem egymillió köbméter - papíripari célokra kiválóan alkalmas - alapanyaggal növeli a megye élőfa-készletét. a nagyarányú fásításhoz tiszaszőlősn és kis-újszálláson öntözőes csemetekerteket létesítenek. /mti/

bb 44. miskolc alatt már új medrében folyik a sajtó

vid te szb ki

1963. október 18.

az elmúlt évben megkezdtek a sajtó szabályozását. a több évig tartó munkákat három szakaszban végzik el és az országhatártól miskolcig számos kanyart vágnak át. a szabályozásra először a folyó miskolc és szirmabesenyő község közötti szakaszán került sor. ezen a részen a sajtó nagy kanyarral közvetlen miskolc alatt folyik el és sokszor előtéssel veszélyeztette a környező ipar-telepeket.

/folyt.köv./

11.0
13.10/a

- 26 -

PK

bb 44. /miskolc alatt... 1. folyt/- szb

ezért az északmagyarországi vízügyi igazgatóság tervei alapján a veszélyes kanyart átvágták és két kilométer hosszú új medret építettek a folyónak. a vízügyi építő vállalat dolgozói a munkákat befejezték és pár nap óta miskolc alatt a sajtó már új medrében folyik. a nagy kanyar átvágásával és a töltések megépítésével miskolc alatt megszűnt az árvízveszély és mintegy 35 hold területet nyertek városfejlesztési célokra. /mti/

--

bb 45. három gyermek halálát okozta a mérges gomba

i vid fm szb fm

1963. október 18.

mályuk józsef nyirbogáti lakos három gyermeke a napokban gombát szedett az erdőben. édesanyjuk nem ismerte fel a csiperke közé keveredett gyilkosgombát és párducgombát, s az egészet megfőzte vacsorára. a gombából a szülőknél kívül hét gyermek evett. a házaspár és öt gyermek olyan rosszul lett, hogy kórházba kellett őket szállítani. két gyermek tányérjára valószínűleg nem került mérges gomba. a kórházba szállítottak közül három gyermek életét már nem lehetett megmenteni. egy gyermek állapota még mindig súlyos, a másik már túl van a veszélyen.

kisvárdán is gombamérgezés történt: balázs lajos ugyancsak nem ellenőrzött gombát fogyasztott, amitől rosszul lett, és kórházba kellett szállítani. /mti/

--

bb 46. időjárásjelentés

gg-lm

1963. október 18.

a meteorológiai intézet jelenti október 18-án, pénteken 13 órakor:
a szél holnapra mérséklődik

a szovjetunió európai területének nagy részét sarkvidéki eredetű légtömegek borítják, ennek következtében ezeken a területeken napközben sem emelkedik a hőmérséklet plusz 2- plusz 4 fok fölé. ezzel szemben délnyugat-európában csendes, napos, nyárias az idő és itt napközben a hőmérséklet legmagasabb értékei még elérik a 25-27 fokot.

hazánkban tegnap napközben kevés felhő volt, eső senhol sem esett és a hőmérséklet általában 13-17, sőt a délkeleti megyék egyes helyein 18-19 fokig emelkedett.

/folyt.köv./

13.27/a

- 27 -

PK

bb 46. /időjárásjelentés...1.folyt./-Lm

az esti órákban észak-nyugat felől nedves tengeri levegő érkezett hazánk légterébe, hatására megnövekedett a felhőzet és többfelé esett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége sehol sem haladta meg az egy millimétert. a ma hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak. az északi hegyvidék egyes helyein 0-minusz 2 fokig hűlt le a levegő, voltak helyek azonban, ahol hajnalban sem mértek 6-7 foknál alacsonyabb hőmérsékletet. ma a délelőtti órákban a keleti megyékből további esőket jelentettek.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8.4 fok volt, a sokévi átlagnál 2.2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: ma a keleti megyékben néhány helyen eső, holnap már az egész országban kevés felhő, eső nélkül. mérsékelt északnyugati szél. több helyen reggeli ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2- plusz 6 fok között, gyenge talajmenti fagy már csak a fagyzugokban lesz.

Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában 15 fok körül, a köddel borított területeken 10 fok alatt.

a duna vízállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 232 centiméter./mtl/

--

bb 47. budapestet a térképkiállítások városává akarják kifejlesztetni - sajtótájékoztató a nemzetközi autótérkép-kiállításról

t tz/j-lm vg

1963. október 18.

október 22-én nyílik meg a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai bemutató-termében a nemzetközi autótérkép-kiállítás. a kiállítás rendezője, az állami földmérési és térképészeti hivatal a magyar autóklub elnökségével együtt pénteken délelőtt a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a kiállítás előkészületeiről és jelentőségéről.

amint dr. radó sándor egyetemi tanár, az állami földmérési és térképészeti hivatal osztályvezetője elmondotta, a kiállításon 56 ország 120 térképkiadójának körülbelül 500 autótérképét mutatják be a közönségnek október 22- és 31. között, naponta délelőtt 10 órától délután 7 óráig.

/folyt.köv./

14.00/Lm

- 28 -

ka

bb 47. /budapestet a térképkiállítások...1.folyt./-Lm

önmagában a kiállítandó térképek kiválogatása is hatalmas munkát jelentett, olyan tömegben érkeztek a hivatal felkérésére autótérképek a világ minden részéről. a legnagyobb kiállítandó térkép-nagy-britannia 190 lapos, 108x86 centiméteres autótérképe lesz, míg a legkisebb a maga 46x20 centiméteres méretével a bermudákat ábrázolja.

a kiállítás célja nemcsak az, hogy a nagyközönség megismerhesse a különböző országokban készült térképeket, hanem az is, hogy a magyar szakemberek az összehasonlítás és a nemzetközi tapasztalatcsere révén újabb tudományos és gyakorlati módszereket vezethessenek be munkájukba. éppen ezért a kiállítás tartama alatt különböző szakelőadásokat is tartanak a térképszerkesztéssel kapcsolatos kérdésekről. az előadók, illetve az ismertető tanulmányok szerzői között neves külföldi szaktekintélyek is szerepelnek.

a kiállításra érkezett anyagból elfogultság nélkül megállapítható - mondotta a professzor, - hogy a magyar térkép-készítés ma is állja a versenyt a világ bármely országával. ennek bizonyítéka például az a megállapodás, amelynek értelmében a jövőben magyar szakemberek szerkesztik és magyar nyomdák állítják elő a nagy larousse nemzetközi atlaszt. egy nagy nyugat-német tudományos térképészeti folyóirat pedig, amely sohasem emlékezik meg az újonnan megjelent térképekről, elvei ellenére bőségesen méltatta a legutóbb megjelent keleteurópai autótérkép tartalmi értékét és szép kiállítását. a magyar térképészet további fejlődéséhez most már az iparnak kellene segítséget adnia, részint a jobbminőségű, nem gyűrődő, de legalább is szakadó papíryanag és a korszerű borításhoz szükséges műanyagfóliák gyártásával.

a professzor elmondotta, hogy ez az első nemzetközi autótérkép-kiállítás az egész világon. erről a kiállítás rendezői is csak azokból a levelekből értesültek, amelyekben ebből az alkalomból különböző külföldi intézmények üdvözölték őket. de hogy továbbra se maradjunk el ezen a téren a világszínvonalától, az állami földmérési és térképészeti hivatal ezentul minden évben rendez egy-egy térképkiállítást, mindig más és más jelleggel. a jövő évben például a világ összes repülőterképeit mutatják be majd a magyar közönségnek. elhatározott szándékuk ugyanis, hogy budapestet mint a térképkiállítások városát is közismertté teszik az egész világon./mtl/

--

14.25/a

- 29 -

ka

bb 49. befejezte munkáját a nukleáris elektronikus szimpóziumon
k tz//lm vg 1963. október 18.

dubnai egyesített atomkutató intézet és a magyar népköztársaság országos atomenergia bizottsága október 14. és 19. között nukleáris elektronikus szimpóziumot rendezett budapesten. az együttműködés és barátság jegyében lefolyt szimpóziumon amelyen kilenc szocialista ország szakértői vettek részt - több mint 40 tudományos előadás hangzott el./mtiö

--

bb 50. jelentős vízvédelmi munka fejeződött be dorog egyik bányájában

vid te-lm ki 1963. október 18.

a dorogi szénmedencében már harmadik éve dolgoznak a vízvédelmi program megvalósításán, több mint 210 millió forintot költenek a bányavíz megfékezésére. több bányában megerősítik a földalatti szivattyúállomásokat, hogy azok szükség esetén a jelenleginél jóval több vizet tudjanak a felszínre küldeni.

a szénmedence egyik legvízveszélyesebb bányájában, a 15-ösben, most fejezték be ezt a munkát. itt lengyel, magyar és kelet-német szivattyukat szereltek fel. lengyel szakember irányításával pénteken helyezték üzembe az utolsó szivattyút. a lengyel szivattyúk a legnagyobb teljesítményűek: percnként 7.5 köbméter vizet nyomnak felszínre 480 méter mélységből.

az új szivattyúkkal a 15-ös aknában megteremtették a biztonságos bányászkodás alapját. a bánya vízhozama jelenleg percnként 20.4 köbméter, de megerősített szivattyúnyomással szükség esetén percnként 65 köbméter vizet is felszínre tudnak szállítani./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 36. sz. hír /vadtenyésztő gazdaságokat jelöltek ki/ első sorában a szöveg helyesen:

...élővad-befogási

nyolcadik sorban:..élővad-neveléssel és befogással foglalkoznak majd, a befogott...

--

14.40/- szb

-30-

pkh

bb 48. dán szakemberek nyilatkozata a magyar mezőgazdaságról.

ui kz szb ká

1963. október 18.

thomas christensen, a jütlandi kisparasztok szövetsége titkárának vezetésével háromtagú dán küldöttség tartózkodik a szövetkezetek országos szövetsége vendégeként hazánkban. a dán vendégek pénteken a magyar sajtó házában találkoztak a fővárosi lapok munkatársaival.

magyarországi tapasztalataikról szólva rámutattak többek között: nagy értéke van annak, hogy magyarországon mindenki előtt világos, milyen óriási erők rejlenek a szövetkezésben. thomas christensen 1959. évi magyarországi látogatására visszapillantva megjegyezte, hogy kellemesen lepték meg azok a változások, amelyek azóta az országban végbementek. új istállók épültek a szövetkezeti gazdaságokban, több a gép és jobb az állatállomány. ez a fejlődés jól láthatón összefügg az életszínvonal emelkedésével: a falusi emberek ma sokkal jobban öltöznek, mint négy évvel ezelőtt. a szép eredmények - hangsúlyozták - nemcsak mint mezőgazdászokat érdekelték őket, de emberileg is szinte örömeikre szolgáltak. különösen tetszett a delegáció tagjainak az, hogy mindenütt kérték és szívesen vették a kritikai megjegyzéseket. ebben a tekintetben egyébként arra mutattak rá, hogy érthető okokból ugyan, de a magyar mezőgazdaságban még ma is túlságosan nagy szerepe van a fizikai munkának. sok olyan feladatot oldanak meg emberi munkaerővel, amelyet a gépek nemcsak gyorsabban, de jobban is végeznek el. a magyar mezőgazdaságnak - hangsúlyozták - sok és bonyolult nehézségekkel kell szembenéznie, de ezek leküzdéséhez minden lehetőség adva van: jók a földek, magas a napsütéses órák száma, kitűnő öntözési lehetőségek vannak és ami a legfontosabb szorgalmas, munkás nép lakja a falvakat. magyarországi mezőgazdasága ma leginkább egy fejlődőben levő növényhez hasonlítható. s mint minden fejlődő szimpatikus és jövőt ígér. /mti/

--

bb 51. doktoravatási ünnepség a budapesti műszaki egyetemen

t vt/gg-lm sr

1963. október 18.

péntek délután a budapesti műszaki egyetem dísztermében nyilvános egyetemi tanácsulást tartottak. az ülésen ünnepélyesen műszaki doktornak avattak 41 okleveles gépész-, vegyész- és villamosmérnököt, akiknek többsége már a kandidátusi cím birtokosa. a műszaki doktori cím használatára jogosító okleveleket dr. csáki frigyos egyetemi tanár, rektorhelyettes nyújtotta át./mti/

--

14.45/a

- 31 -

pkh

pb 56. a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság

gk-lm cz

1963. október 18.

kormány delegációinak 1963. szeptember 5-én budapesten kezdődött kereskedelmi tárgyalásain ez ideig több lényeges kérdésben egyetértés jött létre. a tárgyalásokat, amelyek nyílt és megértő szellemben folytak, novemberben folytatják./mti/

bb.52. szövetkezeti lakásokat adtak át dunaujvárosban

vid/te n ki

1963. október 18.

pénteken délelőtt dunaujvárosban husz, kétszoba hallos, háromszoba hallos, szövetkezeti lakás kulcsait adták át a tulajdonosoknak. az év végéig még 210 szövetkezeti lakásba költöznek be a dunaujvárosi lakásszövetkezet tagjai. a gagarin lakásszövetkezeti saját otthon tulajdonosok száma velük együtt az év végére hatszázhuszonegyre növekszik.

ugyancsak most készültek el dunaujvárosban az otp által épített első öröklakások. a barátság városnegyedben 17 kertes, összkomfortos, gázzal, távfűtéssel ellátott öröklakásba már október végén beköltöznek a lakók. a kertvárosi emeletes öröklakások kulcsátadására is rövidesen sor kerül. az itt felépített 27 öröklakásból még csak tizenhétnek van gazdája.

tíz, két- és háromszoba konyhás komfortos öröklakás még gazdát keres./mti/

..-

bb.53. új fűrésztelep kezdte meg munkáját szajolon

vid/j n ká

1963. október 18.

a szajoli vasútállomás közelében új fűrésztelepet helyezt üzembe a szolnok megyei állami erdőgazdaság. a csaknem egymillió forintos költséggel létesített telepen évente 50.000 köbméter szovjetunióból érkező fenyőfát dolgoznak fel ipari célokra. az első szállítmány, 15 vagon borovi és lucfenyő, már megérkezett a telepre./mti/

..-

15.25/n

-32-

mo

bb 54. jutalom a jó vetésért

vid/j/m/ká

1963. október 18.

vas megye legnagyobb közös gazdaságában, a kemenesaljai úttörő termelőszövetkezetben tavaly november 10-én végeztek az őszi vetésekkel. az idén a szövetkezet csatlakozott a tiszaföldvári felhíváshoz, s vállalta, hogy október 19-re mind az 1470 holdon elkészül a vetéssel. ennek érdekében céljutalmat tűztek ki a traktorosok és a munkagépkezelők részére.

a közös gazdaság dolgozói becsülettel eleget tettek vállalásuknak, s határidő előtt, október 17-re a tervezett 1470 hold helyett 1500 holdon tették földbe a vetőmagot. a gazdaság 9 éves fennállása óta ez a legjobb teljesítmény. a siker „kovácsainak,, 20 munkagépkezelőnek és traktorosnak 5000 forint jutalmat osztottak ki. /mti/

..-

bb 55. budapest mezőgazdasága befejezte az őszi vetését: kenyérgabonából 39 százalékkal teljesítették túl a vetéstervet

i cs/gk/m/ká

1963. október 18.

budapest külső kerületeiben gazdálkodó mezőgazdasági termelőszövetkezetek pénteken az utolsó táblán is földbe tették az őszi magját. sárkány gyula, a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályának helyettes vezetője tájékoztatásul közölte, hogy a kenyérgabona-vetési előirányzatokat a fővárosi közös gazdaságok 139 százalékra teljesítették. még soha nem végeztek budapestben ilyen korán az őszi vetéssel. a gépkézelők többsége naponta 10-16 órát dolgozott a határban. a gépállomási és a szövetkezeti traktoros brigádok jó munkájának köszönhető, hogy a gyorsaság nem ment a minőség rovására: a korábbi vetések mindenütt szépen kikeltek, erőteljes fejlődésnek indultak.

gyors ütemben haladnak a betakarítással is. a kukoricának már csak 10 százaléka vár törésre, s körülbelül 80 holdon szedetlen a burgonya. a silózás befejeztével a járva silózó gépeket a kukoricaszár betakarítására irányították át. a jelek szerint a budapesti termelőszövetkezetek a jövő hét végére a betakarítással is végeznek. /mti/

..-

33

16.05/n

mo

bb 57. a magyar acélárugyárban átadták az ország első automatizált csigafuró üzemét

1963. október 18.

t sl/te/m/vg

a nyugat-német rode-dörenberg cég megbízottai a magyar acélárugyárban pénteken átadták az ország első automatizált csigafuró üzemét. a gyárban eddig is többmillió csigafurót, vagyis spirális menettel kiképzett furófejet készítettek évente, az igényeket azonban a hagyományos módszerekkel és a régi gépekkel már nem tudták kielégíteni. a nyugat-német cég közreműködésével a gyárban mintegy 18 millió forintot költséggel teljesen automatizált csigafuró üzemeltetést hoztak létre, három különleges hengerlőberendezéssel és a hozzájuk tartozó kiegészítő gépekkel. a jövőben a hornyok marása helyett hengerléssel készülnek a csigafurók, ezzel a munka rendkívül meggyorsul és megszűnik a forgácsolással járó veszteség. az új módszer a nyersanyag 25 százaléka megtakarítását teszi lehetővé.

a három hengercső segítségével a magyarországon használatos hengerfurók teljes választékát el lehet készíteni, a legvékonyabbtól a legvastagabbig, s tekintve, hogy minden műveletet, még a furók előmelegítését, a furóvégek levágását, hegyezését is gép szabályozza, selejttel gyakorlatilag nem kell számolni. a műszaki átadáson igen jól vizsgázott a teljes berendezés, a próbagyártás sikerrel járt. a gépek üzembehelyezésére, a csigafurók hengerlésre alkalmas anyagának megérkezése után kerül sor. a jövő évi terv természetesen már számol az új üzem működésével, ahol műszakonként 15.000-20.000 csigafuró készül. a ráköltött beruházási összegek két és fél év alatt visszatérülnek. /mti/

bb 58. száz kiállítás, százötven előadás a muzeumi hónap első felében

1963. október 18.

i ol/m/fm

a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának tájékoztatója szerint az idei muzeumi hónap alkalmából rendezett kiállítások, tárlatvezetések, előadások látogatottsága meghaladja az elmúlt év hasonló időszakában elért eredményeket.

a muzeumi hónap első felében budapesten és vidéken mintegy száz kiállítás nyílt és százötven régészeti, művészettörténeti, természettudományos, néprajzi és helytörténeti előadás hangzott el. különösen népszerűek a különféle ismeretterjesztő kirándulások és a muzeumi témájú szellemi vetélkedők. országwide újabb muzeumbaráti körök is alakultak az ünnepi hónap alkalmából. /mti/

16.12/n

-34-

bb 59. jól sikerült a százhalombattai hőerőmű első turbinájának próbája - a jövő héten forgatják meg az első generátort

vid/gö/m/ki

1963. október 18.

egy héttel ezelőtt forgatták meg a százhalombattai hőerőmű első 50 megawattos turbináját. a próba jól sikerült, a turbina elérte a 3450-es fordulatszámot. a gép most pihen, a szerelők javítják a forgatás közben előbukkant kisebb hibákat. szorgalmasan dolgoznak a turbina és a generátor összekötésén is. a következő fontos feladat ugyanis e két gépegység együttes megforgatása, amelyre a jövő héten kerül sor. a szakemberek számítása szerint ha ezen a próbán nem bukkan elő valamilyen nagyobb hiba, a százhalombattai hőerőmű első 50 megawattos egysége november 7-ére villamosenergiát ad az országnak. /mti/

bb 60. egy hét alatt 28.000 hold vetés somogyban

vid/j/m/ká

1963. október 18.

régen volt már ilyen népes a somogyi határ, mint ezekben a napokban. traktorok, vontatók, tehergépkocsik és fogatok százaival, termelészövetkezeti tagok ezrei dolgoznak a földeken. a szorgalmas munkát jelzi, hogy míg a múlt héten - az esős időjárás miatt - csak 8000 holdon tudták földbe tenni a kalászosok vetőmagját, október 12-től e hét végéig 28.000 holdon vetették el a kenyérgabonát. erre még nem volt példa a megyében. a közös gazdaságokban az 5 százalékos többlettel együtt 95.000 holdon földben van a kenyérnekvaló. napról-napra mind több közös gazdaság jelenti a vetés befejezését. eddig 40 termelészövetkezet tette le a munka gondját, köztük a berzencei jobb élet tsz is, amelyik az elmúlt években még a leggyengébb gazdaságok közé tartozott. a vetési munka meggyorsítását elősegítette az is, hogy a géppálmásokon és a termelészövetkezetekben az éjszakai műszakban dolgozó gépek száma több mint 400-ra emelkedett, s ezek elegendő magányt készítenek a vetőgépek számára. /mti/

bb 61. magyar pszichológus előadása innsbruckban és a páduai egyetemen

i tf/m/fm

1963. október 18.

dr. kardos lajos, az eötvös loránd tudományegyetem lélektani tanszékének vezetője innsbruckba utazott az innsbrucki filozófiai akadémiai társaság meghívására. a neves magyar pszichológus előadást tart érzékelés-lélektani kísérleteinek legújabb eredményeiről. /folyt.köv./

16.27/n

-35-

me

bb 61. /magyar ... 1. folyt./ m

a professzor ezután az instituto di psychologia vendégeként olaszországba utazik, hogy a padovai egyetemen állatlélektani vizsgálatairól számol be. /mti/

bb 62. előadás a lengyel olvasóteremben a 600 éves krakkói jagello egyetemről

i tf/m/fm

1963. október 18.

ebben az évben ünneplik Lengyelországban a krakkói jagello egyetem - ekurópa egyik legrégebbi szellemi fellegetvára - fennállásának 600. évfordulóját. a híres egyetemen az évszázadok során számos magyar fiatal is tanult.

az évforduló alkalmából a lengyel olvasóteremben október 21-én, hétfőn este 7 órakor dr. kovács endre kossuth-díjas történész előadást tart „a krakkói egyetem és a magyar művelődés”, címmel. az ismertető után a nagymultu lengyel város műemlékeiről készített filmeket mutatnak be. /mti/

bb 63. irodalmi vándorgyűlés egerben - gárdonyi géza és bródy sándor emlékére

vid/tm/m/fm

1963. október 18.

pénteken egerben ünnepélyesen megnyitották a gárdonyi géza és bródy sándor születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett háromnapos irodalmi vándorgyűlést. a városi tanács dísztermében mintegy száz irodalomtörténész, pedagógus és ismeretterjesztő szakember gyűlt össze, akiket ferencz jános, a városi tanács vb elnökhelyettese köszöntött. utána a vándorgyűlés elnöke, komlós aladár egyetemi tanár, a magyar irodalomtörténeti társaság elnöke nyitotta meg a tudományos ülést, majd sőtér istván egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem rektora bródy sándor munkásságáról, mezei józsef egyetemi adjunktus gárdonyi géza életművéről, nagy sándor az egri tanárképző főiskola adjunktusa pedig gárdonyi és bródy egri kapcsolatairól tartott előadást. /mti/

16.36/n

-36-

MO

bb 64. az egyedi gyártmányoknál is bevezetik a tömeggyártást az elektroakusztikai gyárban - stúdióberendezés szerelés márklín-rendszerben - félévvel rövidítették a szállítási határidőket

i kf/kf/m/vg

1963. október 18.

az elektroakusztikai gyár egy év alatt olyan eredményeket ért el a gépiparról szóló párthatározat végrehajtásában, hogy a híradástechnikai iparigazgatóság példaként állította valamennyi vállalat elé. az üzem eredményes munkáját pénteken a technika házában tiborcz istván a híradástechnikai iparigazgatóság műszaki osztályvezetője ismertette.

az elektroakusztikai gyár évek óta készít, főleg exportra, stúdió berendezéseket, amelyek iránt az utóbbi időben rendkívül megnőtt a kereslet. a gyár dolgozói az elmúlt hónapokban bebizonyították, hogy az egyedi gyártmányoknál, a szerelvények, elemek, alkatrészek előállításánál, megfelelő konstrukció esetében megvalósítható a tömeggyártás. a stúdióberendezéseket egységsített vázrendszer építőelemeinek felhasználásával állítják össze, s az egész berendezést tipizált, szabványosított anyagokra, alkatrészekre, ismétlődő elemekre építették fel, amelyekből márklín rendszerben szerelhetők össze a berendezések. így például egyetlen alaptípus alkalmazásával 7 különféle stúdióasztal állítható össze, s ezek minden igényt kielégítenek. ugyanígy tipizálták a stúdióasztal erősítő egységeit, az ezekhez szükséges szerelvényeket, alkatrészeket. eddig 257 féle transzformátort használtak a stúdióberendezésekhez. ezek számát a tipizálással 7-re csökkentették, s ez is elegendő. a váz építésénél az eddig használt 16 féle lemez helyett mindössze hármat használnak.

a stúdióberendezések tervezési idejét 1000-2000 órával csökkentették. eddig 66 féle fő alapanyagot használtak, most csak 11-et. az asztalok súlya az egyszerűbb konstrukció hatására nagyságtól függően 70-300 kilóval, területük pedig 1-2.1 négyzetméterrel csökkent. ugyancsak nagy előny, hogy a berendezések gyártásához most már 35 százalékban betanított munkásokat foglalkoztathatnak.

a stúdióasztalokat az üzem eddig 16 hónap alatt tudja szállítani a megrendelőknél. az új tervezési és gyártási módszer már 12 hónapra csökkentette ezt az időt, s 1965-ig elérik a világcégek átlagos, nyolc hónapos szállítási határidejét. /mti/

16.50/n

-37-

MO

embargo : 20 óráig!

bb 69. ülést tartott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága

te/m/zs

1963. október 18.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága pénteken kibővített ülést tartott. az ülésen részt vettek a központi bizottság tagjain és póttagjain kívül a központi revíziós bizottság, a központi ellenőrző bizottság, a forradalmi munkás-paraszt kormány tagjai, a magyar szocialista munkáspárt megyei bizottságainak első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a budapesti kerületi pártbizottságok első titkárai, a szakszervezetek országos tanácsának titkárai és a sajtó képviselői.

az ülésen kádár jános elvtárs, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára tájékoztatta a résztvevőket néhány időszerű külpolitikai kérdésről. a tájékoztatót a központi bizottság egyhangulag tudomásul vette.

megtárgyalta a központi bizottság a politikai bizottság előterjesztését és nyers rezső elvtársnak, a központi bizottság titkárának referátumát az időszerű gazdasági tennivalókról.

a központi bizottság vita után egyhangu határozatokat hozott. /mti/

bb 65. sajtótájékoztató a nemzetközi önkéntes ifjúsági táborokról és az ifjúsági turista iroda tevékenységéről

t bi/gg/m/zs

1963. október 18.

mieczyslaw klos, a divsz mellett működő nemzetközi ifjúsági turista iroda vezérigazgatója és a unesco nemzetközi önkéntes munkatáborok koordinációs bizottságának tagja pénteken délelőtt az újságíró klubban tájékoztatta a magyar és a külföldi sajtó képviselőit a unesco koordinációs bizottságának szeptember 6-án és 7-én budapesten tartott üléséről és a nemzetközi ifjúsági turista iroda október 4-én és 5-én helsinki megrendezett második plenáris üléséről. elmondta, hogy a nemzetközi ifjúsági turista iroda - amely 1960-ban alakult meg és munkájában 15 ország vesz részt - az önkéntes nemzetközi ifjúsági munkatáborokat és a fiatalok külföldi csereutazásait szervezi.

/folyt.köv./
16.57/-n

-38-

mti

bb 63. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./ m

az önkéntes ifjúsági munkatáborok mozgalma az idei nyáron már egészen nagy arányokat öltött. a mozgalomba bekapcsolódó fiatalok önként jelentkezhetnek a világ különböző részein folyamatban levő nagyszabású építési munkákra. ilyen munkahely például magyarországon a váci dunai cementmű építkezése, a világ különböző részeiből összegyűlt fiatalok a nyáron a német demokratikus köztársaságban potsdamban vízszabályozási munkákban, lengyelországban bekötőút építésében, a szovjetunióban egy kaukázusi iskola építésében és az aratásban, csehszlovákiában pedig ifjúsági üdülő építésében vettek részt. segítséget nyújtottak és nyújtanak a fiatalok a természeti csapások sújtotta területek lakosságának is.

mieczyslaw klos ezután a fiatalok csereutazásának fejlődéséről számolt be. a nemzetközi ifjúsági turista iroda szervezésében a múlt évben több mint 300.000 különböző nemzetiségű fiatal vett részt külföldi utazásokban.

a nemzetközi önkéntes munkatáborok koordinációs bizottsága budapesti ülésének és a nemzetközi ifjúsági turista iroda helsinki ülésének egyaránt az volt a célja, hogy összegezze az elmúlt három-négy év munkájának eredményeit, megszabja a jövő feladatait. - a cél az önkéntes ifjúsági munkatáborok és a külföldi csereutazások számának növelése, hogy a különböző országok fiataljai minél jobban megismerjék egymást. a nemzetközi ifjúsági turista iroda a jövőben további utazási kedvezményeket igyekszik majd kieszközölni a fiatalok számára. /mti/

bb 66. román iróküldöttség érkezett hazánkba

i bi/gg/m/fm

1963. október 18.

pénteken a magyar-román kulturális egyezmény alapján háromtagú román iróküldöttség érkezett budapestre. a küldöttség tagjai: emil giurgiuca, ion horea és alexandru capraru három hetet töltenek hazánkban. /mti/

bb 67. román egyetemi tanárok budapesten

k áe/tm/m/fm

1963. október 18.

a magyar-román kulturális egyezmény alapján pénteken budapestre érkezett dr. nicolae botnairuc biológus és dr. gheorghe bretescu atomfizikus, a bukaresti tudományegyetem dékánjai. a két román professzor tíznapos budapesti tartózkodása idején az ötvös loránd tudományegyetem munkáját tanulmányozza. /mti/

17.04/n

-39-

mti

bb 69. megyei művelődési osztályvezetők utaztak bulgáriába

k áe/tm/m/fm

1963. október 18.

a magyar-bolgár kulturális csereegyezmény alapján pénteken tíznapos bulgáriai tanulmányutra indult a megyei tanácsok művelődésügyi osztályvezetőinek tiztagu csoportja. a művelődésügyi szakemberek szófiában és bulgária más városaiban a gyakorlati oktatás és a politechnikai képzés módszereit tanulmányozzák. a csoportvezető: kigyós sándor, a hajdu-bihar megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője. /mti/

bb 70. magyar vígjáték próbái kezdődtek meg a madách színházban

i bi/gg/m/fm

1963. október 18.

a madách színházban pénteken tartották meg kállai istván: élni tudni kell! című vígjátékának olvasópróbáját. a próbák both béla rendező irányításával október 21-től, hétfőtől kezdve folytatódnak. a darab cselekménye napjainkban játszódik budapestben, és középpontjában egy televíziós riport bonyodalmai állnak. a darabnak nyolc szereplője van: várady hédi, zenthe ferenc, kiss manyi, ajtay andor, horváth ferenc, greguss zoltán, kelemen éva és garics jános. a bemutató napja: november 15. /mti/

bb 71. az új tudományos minősítő bizottság alakuló ülése

k ms/gk/m/zs

1963. október 18.

az újonnan kinevezett tudományos minősítő bizottság megtartotta alakuló ülését, amelyen meghatározta jövő feladatait és 28 szakbizottságot alakított. az alakuló ülésen részt vett balogh sándor, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának osztályvezetője, bognár géza, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese és kolos richárd, a tudományos és felsőoktatási tanács főtitkára is. /mti/

bb 72. az ndk legfelsőbb államügyészrsége államügyészének látogatása szegeden

id/gk/m/zs

1963. október 18.

dr. carlos foth, az ndk legfelsőbb államügyészrségének államügyésze pénteken szegedre látogatott, s a józsef attila tudományegyetem aulájában, majd a megyei ügyészrségen előadást tartott a globke-per előkészítéséről. /mti/

17.21/n

-40-

bb 73. közlekedési balesetek

tm/m/zs

1963. október 18.

a 11. kerület bartók béla ut és bertalan lajos utca torkolatánál kovalcsik jános, 35 éves budapesti lakos segédmotoros kerékpárjával elütötte özv. dr. abaházy istvánné budapesti lakost, s a baleset után tovább hajtott. a gyalogos könnyű sérülést szenvedett. kovalcsik nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak, ittás állapotban vezetett, ezért a rendőrség őrizetbe vette, és vezetői igazolványát bevonta.

a 2. kerület törökvész utca 7 szám előtt prukker andrás, 35 éves budapesti lakos motorkerékpárjával felborult és életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet az okozta, hogy egy kutya az uttesten a motorkerékpár elé futott.

a 14. kerület hungária körut 19 szám előtt szabó lajos 53 éves budapesti lakos álló jármű előtt ment át az uttesten és elütötte egy motorkerékpár. a gyalogos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. /mti/

bb 74. a csepeli munkásotthon ifjúsági zenekarának matinéja

i ol/gg/m

1963. október 18.

a budapesti zenei hetek alkalmából vasárnap délelőtt 11 órakor a vasmű ifjúsági házában matinét rendez a csepeli munkásotthon ifjúsági zenekara. közreműködik czanik zsófia, az állami operaház magánéneke, kostyál kálmán és rolla jános hegedül, unger éva és módos tamás zongorázik, fellép az ifju vörös csepel énekkara is. vezényel domján józsef és füzes-séry ibolya, zongorán kísér: lakatos katalin, műsorismertető lukin lászló. a műsoron vivaldi: kettős hegedüverseny, mozart: német táncok, jiri benda: g-moll concerto, richter: a-dur szimfónia, sugár: rondó, kodály: intermezzo, liszt: dalok című műve és bartók-kodály kórusművei szerepelnek. /mti/

17.30/n

-41-

me

me

bb 76. tanácskozás szegeden a geotermikus energia hasznosításáról

vid/te/m/ki

1963. október 18.

a hazafias népfront szegedi városi bizottsága és a magyar hidrológiai társaság helyi csoportja pénteken tanácskozást rendezett a geotermikus energia hasznosításáról. a mtesz szegedi székházában tartott gyűlésen mintegy nyolcvan - főként hévvizhasznosítási kérdésekben jártas - szakember vett részt.

dr. boldizsár tiber egyetemi tanár, az országos műszaki fejlesztési bizottság geotermikus tudományos tanácsának elnöke elmondotta, hogy hazánkban kétezer méteres mélységben átlagosan száz celsius fokos a vizek hőmérséklete és ennek a vizek a kitermelése igen gazdaságos. az ilyen célokra fordított beruházások a számítások szerint másfél év alatt megtérülnek. a tervek szerint már jövőre megkezdik kísérleti „gőzkutak”, fúrását, s a feltörő vízzel turbinákat hajtathatnak, villanyáramot termelnek. a kísérletekre előreláthatólag tiszakécske, lakitelek környékén kerül sor.

a geotermikus energia különösen gazdaságosan kihasználható szegeden, a termálvizek nagy hőfokát és a nagyváros adta lehetőségeket figyelembe véve. éppen ezért az országban itt létesül az első geotermikus kísérleti központi üzem, ahol komplex módon hasznosítják majd a hévforrásokat. ugyanannak a kutnak a vizével lépcsőzetesen először lakásokat, majd a cskkent hőfoku vízzel hajtathatókat fűtenek, végül pedig fürdőt táplálnak.

a szegedi kísérletek tapasztalatait később az ország más részein - elsősorban az alföldi városokban - hasznosítják. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 63. /irodalmi vándorgyűlés ../ 3. mondatában a szöveg helyesen:

...a vándorgyűlés elnöke, komlós aladár, a magyar irodalomtörténeti társaság elnöke...
/mti/

-42-

17.47/-n

bb 76. huszonötezer tonna szén „ráadás”, a vállalásra - 1964-ben két új üzem kapcsolódik a termelésbe a mecseki szénbányászati trösztnél

vid/te/m/ki

1963. október 18.

a mecseki szénbányászati tröszt pécsi központjában pénteken délután műszaki konferenciát tartottak. pozsgay károly főmérnök, a műszaki tanácskozás több mint száz részvevője előtt ismertette a termelés helyzetét, az év hátralevő hónapjainak ten-nivalóit, a jövő évi feladatokat. a mecseki szénbányászok az 1963-ra szóló 200.000 tonnás vállalásukat még ebben a hónapban teljesítik és december 31.-ig mintegy 25.000 tonna szénrel meg is tetézik. kedvező képet mutat a dolgozónként egy műszakra jutó összüzemi teljesítmény is. az elmúlt negyedévben például a tröszt szinten megkivánt 920 kilogrammal szemben 1006 kilogrammot értek el.

jövőre naponta 950 tonnával több szenet vár az ország a mecseki bányászoktól, mint jelenleg. a többtermelés feltételeit fokozott koncentrálással, gépesítéssel, új technológia elterjesztésével teremtik meg. két érdekes eseményt ígér a jövő esztendő a mecseki szénmedencében. január 1.-ével a termelőüzemek sorába lép zobákon az ország egyik legkorszerűbb új aknája, amely évi átlagban már jövőre 100 vagonos napi teljesítménnyel szerepel a tröszt üzemei között. üzembehelyezik a pécsi istván 2. aknát is. /mti/

bb 77. milyen engedély szükséges a gázfűtőkályhák üzembeállításához?

i tó/tm/m/vg

1963. október 18.

nagy érdeklődést váltott ki a vásárlók körében a vastömegcikk értékesítő vállalat napokban megjelent közleménye, amelyben bejelentette, hogy megkezdődött a szobai gázfűtőkályhák árusítása. a érdeklődők azonban megdöbbenéssel tapasztalták, hogy a közlemény megjelenése után a fővárosi gázművek akadémia-átvitelt gőrdített a vásárlás elé, megtagadta az engedély kiadását.

ezért pénteken a vasért központjában megbeszélésre került sor, amelyen résztvettek a fővárosi gázművek, az országos kőolaj- és gázipari tröszt gázipari főosztályának megbízottjai és a vasért áruforgalmi vezetői.

/folyt.köv./
18.00/-n

-43-

bb 77. /milyen ... 1. folyt./ m

a tárgyaláson megállapodtak abban, hogy a kályhák felszereléséhez a fővárosi gázművek előzetes fűtési engedélye és a házkezelési igazgatóság hozzájárulása szükséges. csak a fűtési engedély és a hozzájárulás bemutatójának szolgálják ki a szaküzletekben a készülékeket.

a fűtőkészülék felszerelését általában a fővárosi gázművek vállalja, ha azonban a beszerelési munkát mégsem a gázművek, hanem arra jogosított szerelő végezné, akkor a fővárosi gázművek meo-jának kell a készüléket a helyszínen átvennie.

a fővárosi gázművek és a vasért rövid idő alatt irásos utmutatót készít, amely részletesen tartalmazza majd a vásárlók tennivalóit a készülék beszerzésére vonatkozóan. a tájékoztatót néhány nap múlva a kijelölt szaküzletekben lehet beszerezni, a vásárlók csak a tájékoztató ismeretében döntsenek a készülék vásárlásáról. /mti/

bb 79. kecskeméten

vid/tm/m/zs

1963. október 18.

pénteken kibővített ülést tartott a bács megyei kisz-bizottság. borsos györgy, a megyei kisz-bizottság titkára elmondotta, hogy a megye üzemeiben 42 ifjúsági szocialista brigád dolgozik, s mintegy 200 ifjúsági munkacsapat küzd a szocialista cím elnyeréséért. a munkásokok közül kiemelkedik az ém kecskeméti épületlakatosipari vállalat kisz-istáinak teljesítménye: a dunai cement- és mészmu építéséhez szükséges vasvázszerkezetet a tervezettnél több mint egy évvel előbb készítették el. /mti/

bb 78. budapestre érkezett a glasgowi szakszervezeti tanács küldöttsége

gg/m/sr

1963. október 18.

a szakszervezetek budapesti tanácsa meghívására pénteken kéthetes magyarországi látogatásra érkezett a glasgowi szakszervezeti tanács küldöttsége. a küldöttség tagjai: alfred john honeyman beattie, a glasgowi szakszervezeti tanács alelnöke, és a végrehajtó bizottság három tagja. a delegációt a ferihegyi repülőtéren keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsa vezető titkára, valamint az szbt elnökségének több tagja fogadta. a vendégek meglátogatják a szakszervezetek budapesti tanácsát, ellátogatnak üzemekbe, intézményekbe. /mti/

18.20/-n

-44-

me

bb 80. „kortársak akadémiaja,, esztergomban

vid te vm fm

1963. október 18.

az esztergomi petőfi művelődési házban „ kortársak akadémiaja,, címmel pénteken nyitották meg a művészeti akadémia második évfolyamát. az előadások iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy elővételben a tavalyinál husz százalékkal több bérletet váltottak. a programban képzőművészeti, színház-és filmművészeti, irodalmi előadások szerepelnek és kis kiállításokon mutatják be a témához kapcsolódó tárgyakat, reprodukciókat. /mti/

bb 81. megnyitott bokros lászló festőművész kiállítása a fényes adolf teremben

t tf gg vm sr

1963. október 18.

pénteken délután a fényes adolf teremben megnyitották bokros lászló festőművész kiállítását. nagy lászló költő ismertette a meseter munkásságát és tárlat anyagát.

a művész már több ízben vett részt országos bemutatón - és képeit párizs, berlin, varsó, prága, moszkva és szófia tárlat-látogató közönsége is megismerte. önálló kiállítással ezúttal jelentkezik először. művészetének alakulását és fejlődését 35 festmény - köztük néhány gobelinterv - szemlélteti.

a kiállítást november 10-ig tekinthetik meg a művészetbarátok. /mti/

bb 82. balogh károly professzor kapta az első árkövy józsef emlékérmét

t ms/tm/m/sr

1963. október 18.

a budapesti orvostudományi egyetem tanácsa árkövy józsef emlékérmét alapított a magyar stomatológia megteremtőjének emlékére. az érmét két évenként osztják ki a fogászati tudományokban elért kimagasló eredmény jutalmazásaként. az első árkövy józsef emlékérmét pénteken délután a budapesti orvostudományi egyetem tudományos ülésén adták a 2. sz. belgyógyászati klinikán. törő imre akadémikus, rektor megnyitó szavaiban méltatta a nagy magyar fogász emléket, majd bejelentette, hogy az egyetem tanácsa az első árkövy józsef emlékérmével dr. balogh károly professzort, a fogorvos-kar dékánját tüntette ki, és átnyújtotta neki az emlékérmét. ezután balogh károly professzor árkövy józsef emlékelőadásában a nyelv megbetegedéseivel kapcsolatos klinikai vizsgálatokról és tapasztalatokról, gyógymódokról nyújtott nagyszabású tudományos összefoglalót. /mti/

18.50/-n

-45-

me

bb 83. bolgár-magyar írótalálkozó

t bi/tm vm sr

1963. október 18.

pénteken este a hazánkban tartózkodó bolgár írók magyar írókkal találkoztak a budapesti bolgár kultúra helyiségében. az összejövetelen megjelent krasztju belev bolgár regényíró, valamint ivan arszentinszki és velicsko neskov ezredesek vezetésével a bolgár írószövetség katonai írócsoportjának több tagja. a bolgár katonai írók azokat a hadszíntereket látogatják meg hazánkban, ahol a második világháborúban a bolgár első hadsereg katonái harcoltak, hogy helyszíni tapasztalataik alapján elbeszéléseket, verseket és filmforgató-könyvet írjanak bulgária felszabadulásának jövő évi 20. évfordulójára. a magyar és a bolgár írók barátság elbeszélgettek a magyar-bolgár irodalmi kapcsolatokról./mti/

- . -

bb 88. időjárásjelentés

tm vm

1963. október 18.

a meteorológiai intézet jelentti október 18-án, pénteken 19 órakor:

szép, őszi idő

várható időjárás szombat estig: kevés felhő, eső nélkül. mérsékelt északnyugati szél. többhelyen reggeli ködképződés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 15 fok körül, a köddel borított területeken 10 fok körül./mti/

- . -

bb 84. brecht-bemutató a madách színházban

i bi/gg vm fm

1963. október 18.

a madách színház pénteken este mutatta be bertolt brecht: simone machard látomásai című színművét, pártos géza rendezésében. a kísérőzenét rány györgy szerezte. a főbb szerepeket kiss manyi, pécsi sándor, dobos ildikó főiskolai hallgató, horváth jenő és zenthe ferenc alakítja. a fordítás szántó judit munkája. a díszleteket jánosa lajos, a jelmezeket füzi sári tervezte./mti/

- . -

bb 85. évadnyitó a kaposvári csiky gergely színházban

vid tm vm sr

1963. október 18.

pénteken este a kaposvári csiky gergely színház huszka jenő: mária főhadnagy című operettjének előadásával megnyitotta a színházi évadot./mti/

- . -

19.28/-n

-46-

bb 86. a francia-magyar baráti társaság vezetői budapesten

k áe/áe vm sr

1963. október 18.

Louise mamiac, a francia-magyar baráti társaság főtítkára és roger mária, a társaság vezetőségi tagja pénteken délután budapestre érkezett. a francia vendégek ismerkednek a főváros kulturális életével és intézményeivel./mti/

- . -

bb 87. a macbeth bemutatója a nemzeti színházban

i bi/gg vm fm

1963. október 18.

a nemzeti színház pénteken este mutatta be shakespeare macbeth című színdarabját szabó lőrinc fordításában. a darabot major tamás rendezte, a kísérőzenét szervánszky endre szerezte. a címszerepet sinkovits imre, lady macbeth szerepét lukács margit alakította. a díszleteket bálint endre, a jelmezeket laczkovich piroska tervezte./mti/

- . -

19.55/-n

-47-

me

bb 89. a nemzetközi zenei versenyek hírei

t/ol/tm/m/cz

1963. október 18.

pénteken a késő esti órákban ért véget a hegedű-zongora szonátapárok nemzetközi zenei versenye. a versenyen 17 szonátakettős vett részt, közülük öt, két szovjet, két csehszlovák és egy magyar szonátapár jutott be a döntőbe. /mti/

bb 90. a pedagógusok szakszervezetének

tm vm

1963. október 18.

vezetősége a gorkij fasori székházban pénteken délután baráti találkozót rendezett a német demokratikus köztársaságból hazánkba érkezett pedagógusok részére. a találkozón részvevő mintegy 150 magyar és német ének-zene-szakos, valamint gyógypedagógus tanár hasznos tapasztalatcsere megbeszélést folytattak. /mti/

21.49/-n

- v é g e -

-48-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. október 19.

bb 1. öt év alatt hozzávetőleg egymilliárd forintot költöttek a balatonvidék fejlesztésére - már készülnek a jövő szezonra - épül a siófoki szállodasor - ezer személyes étterem - új strandok

vid gk vm ki

1963. október 19.

a balaton vidéke európai hírnevéhez méltóan sokat fejlődött az elmúlt öt évben. ez idő alatt hozzávetőleg egymilliárd forintot költöttek az üdülővidék fejlesztésére, korszerűsítésére. az üdülő- és kiránduló vendégek szembevethető változásokat csak a legutóbbi időkben tapasztalhattak, amikor felépültek az első látványosabb felszíni létesítmények. a fejlesztés, ha korábban nem is volt figyelmet keltő, már 4-5 évvel ezelőtt is nagy összegeket igényelt. olyan régi adósságokat kellett törleszteni, mint a közművesítési problémák megoldása, a legszükségesebb föld alatti munkák elvégzése. siófok, balatonfüred, balatonföldvár, tihany és a többi nagyobb nyaralóhely további fejlesztésének elengedhetetlen feltétele volt a szennyvízderítés, a csatornázás, az ivóvízellátás és más hasonló problémák megoldása. csupán az ivóvízellátás javítására több mint 50 kilométernyi vízvezeték fektettek földre az elmúlt években. az új csatornák hossza eléri a 20 kilométert, s csaknem ennyi új partvédművet építettek a balatonpart különböző szakaszain. ezenkívül hét benzinkut, két korszerű szervizállomás, 24 büfé, mintegy 150 üzlethelyiség és árusító bódé, 15 étterem és 25 ezer vendég befogadására alkalmas több strand épült az elmúlt időszakban. a balatonparti fejlesztés legszembetűnőbb színtestjei az új, korszerű hatemeletes szállodák, amelyek a legigényesebb turisták elismerését is kiváltották.

a nagyobb nyaralóhelyeken a szezon befejeztével máris nagyszabású munkák kezdődtek a következő idény előkészítésére. siófokon a hatemeletes balaton hotel szomszédságában már a nyári szezon elején megkezdték két hasonló méretű szálloda építését, s ezeknél a magasépítési munkákat többé-kevésbé már befejezték.

/folyt.köv./

-1-